

1. UVOD

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Gradovi: Duga Resa, **Karlovac**, Ogulin, Ozalj i Slunj.

Općine: Barilović, Bosiljevo, Cetingrad, Draganić, Generalski Stol, Josipdol, Kamanje, Krnjak, Lasinja, Neretić, Plaški, Rakovica, Ribnik, Saborsko, Tounj, Vojnić i Žakanje.

Prirodna obilježja

Karlovačka županija kontaktni je prostor dviju geografskih regija: Panonske Hrvatske i Gorske Hrvatske, a najviši vrh je Kula na Bjelolasici sa 1534 m n.v., na granici s Primorsko-goranskom županijom. Županija je poznata po brojnim vodotocima, a ljepote karlovačkih rijeka Kupe, Korane, Mrežnice i Dobre, izuzetan su turistički potencijal. Ono što Mrežnicu izdvaja od ostalih krških rijeka u Hrvatskoj su čak 93 sedrena slapa, a slikovitost slapova, raznolikost oblika i razvedenost ono je što ih čini jedinstvenima. Šumovitost gorja Velike i Male Kapele, zelenilo kordunskog krša, tranzitni položaj i bogata povijesna baština trajne su vrijednosti na kojima počiva gospodarsko privređivanje i kvaliteta življenja njena stanovništva.

Na području županije nalaze se neke istaknute prirodne znamenitosti:

- **Baraćeve špilje**

Odlikuju se bogatstvom sija i kalcitnog nakita, ali i spiljske faune, a služile su kao sklonište ljudima tijekom prapovijesti i srednjeg vijeka. Gornja Baraćeve spilja među prvim je spiljama u Hrvatskoj otvorena za turističke posjete, još 1892. godine. Uz spilje je 2004. godine otvoren prvi hrvatski speleološki dom. Gornja Baraćeve spilja tada je ponovno uređena za razgledavanje.

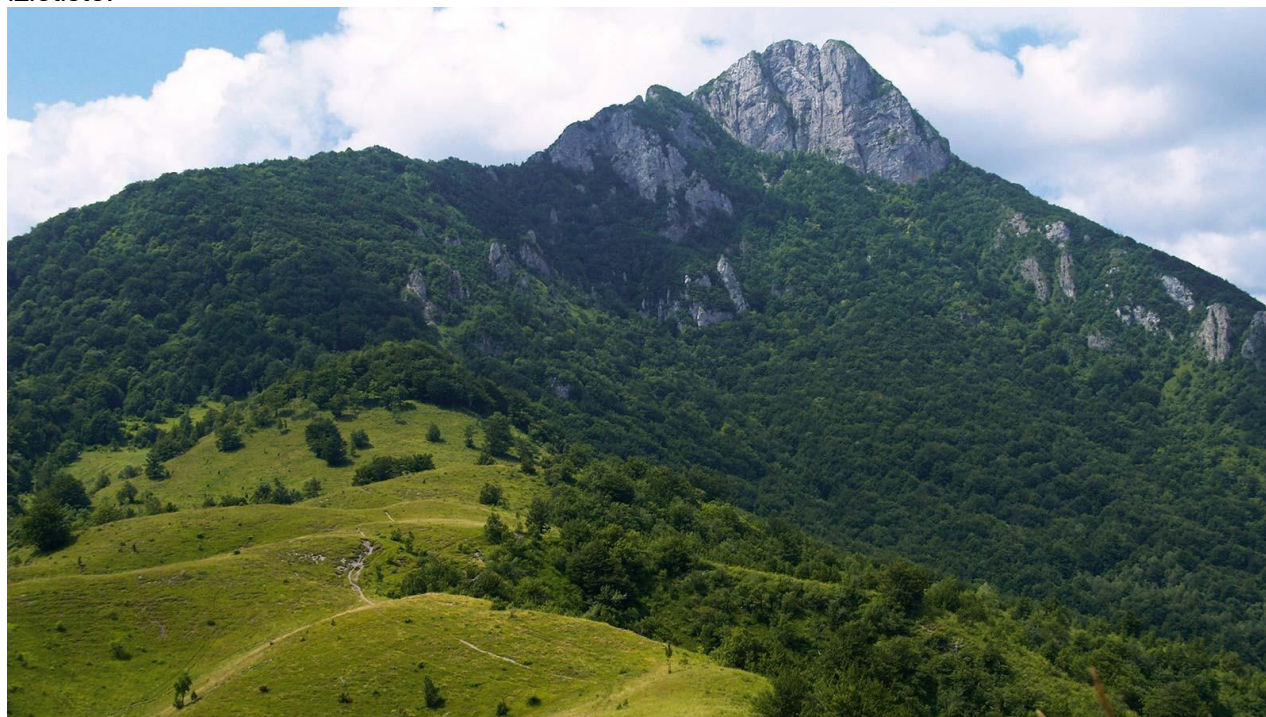
- **Bijele i Samarske stijene**

Zaštićene su u kategoriji strogi rezervat i kao takva kategorija jedine u Karlovačkoj županiji. Ovo zaštićeno područje nalazi se u osim u Karlovačkoj, još i u Primorsko-goranskoj županiji. U strogom rezervatu zabranjene su gospodarske i druge djelatnosti, a namijenjen je isključivo očuvanju izvorne prirode gdje se može dopustiti posjećivanje, istraživanje i monitoring uz dopuštanje nadležnog Ministarstva.

Kao jedan od najinteresantnijih krških reljefa Bijele i Samarske stijene dio su masiva Velike Kapele.

- **Klek**

Područje Kleka kao rubni dio krškog masiva Velike Kapele, zaštićeno je kao značajni krajobraz u okviru ekološke mreže NATURA 2000. Znatno nadvisuje Ogulinsko-plašćansku zavalu i istočne okolne predjele te je dio granice visokog krša u Hrvatskoj, te je kao takav omiljeno planinarsko izletišće.

- **Petrova gora**

Petrova gora jedno je od najljepših i najbolje očuvanih gorskih šumskih krajobraza Republike Hrvatske. Zbog iznimne krajobrazne vrijednosti područje "Petrova gora" i „Biljeg" u središnjem dijelu Petrove gore je zaštićeno 1969. godine u kategoriji značajnog krajobraza zbog očuvanja šumskog staništa, potočnih dolina te krajobraznih i kulturno-povijesnih vrijednosti u svrhu održivog razvoja, te za potrebe turizma i rekreacije.

- **Čorkova uvala**

U sklopu Nacionalnoga parka Plitvička jezera očuvana je najljepša prašuma Dinarida – Čorkova uvala. To je iskonska nedirnuti šuma bukve i jele koja se razvija isključivo pod prirodnim uvjetima svoga staništa bez neposrednog utjecaja čovjeka. Danas su najčešći posjetitelji uvale istraživači i promatrači prirode. Netaknuta prašuma Čorkova uvala jedna je od najljepših u Europi. O bogatstvu flore svjedoči 1.267 poznatih biljnih vrsta od kojih je 75 endemičnih i čak 55 različitih vrsta orhideja. Za vrijeme prethodnih istraživanja u parku je pronađena 321 vrsta leptira, 161 vrsta ptica i 21 vrsta šišmiša, što samo ukazuje na bogatstvo divljih životinja.

- **Đulin ponor**

U samom središtu grada Ogulina nalazi se fenomen hidrogeološkog spomenika prirode. Kanjonom kroz samo središte grada, svoj tok završava rijeka Dobra - ponire ispod kamenih i strmih litica u ogromnom otvoru: Đulin ponor se sa spiljom Medvedicom nastavlja u najduži speleološki objekt Hrvatske. Do sada je istražen čak 15 701 metar sustava. Kamene litice ponora izazivaju alpiniste da okušaju svoju sposobnost i znanje.

GRAD KARLOVAC

Grad Karlovac smješten je u središnjoj Hrvatskoj na dodiru nizinske i gorske Hrvatske te Pokupja i Korduna, Karlovac je uokviren rijekama Kupom, Koranom, Dobrom i Mrežnicom. S obzirom na to da se nalazi u najužem dijelu Hrvatske, svega 50-ak kilometara udaljen od Slovenije i Bosne i Hercegovine, Karlovac ima važno prometno i gospodarsko značenje.

Grad Karlovac jedan je od rijetkih gradova koji zna točan datum svog nastanka, 13. srpnja 1579. godine, a dobio je ime po svom osnivaču nadvojvodi Karlu Habsburškom. To je ujedno početak gradnje karlovačke krajišne vojne utvrde zbog protuturske obrane. Svake godine 13. srpnja slavi se Dan grada Karlovca koji je upriličen rođendanskim balom na Trgu bana Josipa Jelačića te svečanom sjednicom Gradskog vijeća i dodjelom javnih priznanja. Zaštitnik grada je sveti Josip čiji se blagdan slavi 19. ožujka, a središnja svečanost održava se u crkvi sv. Josipa na Dubovcu – nacionalnom svetištu.

Prvu gradsku upravu Karlovac je dobio 1778. godine, a 1781. godine car Josip II dao mu je Povelju slobodnog kraljevskog grada. Karlovac je primjer grada zasnovanog prema vodećim graditeljskim zamislima svog vremena; renesansni, geometrijski pravilan lik šesterokrake zvijezde. Po obodu tvrđave je, prema urbanom rješenju sa 19. na 20. stoljeće odlučeno podići gradske palače, urediti parkove i perivoje. Tako je Karlovac tada postao i do danas očuvan kao idealni renesansni grad i istovremeno heksagonalna bastionska tvrđava s pravokutnim rasterom ulica. Upravo takvim izgledom Karlovac je rijedak u Europi.

Od svog osnutka do danas Karlovac se uvijek razvijao usmjeren cestama što povezuju Europu s jadranskim lukama. Tomu svjedoče i povijesne ceste Karolina, Jozefina i Lujzijana koje su omogućile Karlovcu u prošlosti, ali i danas da postane važno trgovačko odnosno prometno središte. Od Zagreba, glavnog grada Hrvatske, udaljen manje od 50 km, a od glavne hrvatske luke Rijeke 90-ak kilometara. Vrlo povoljan geoprometni položaj o gradu Karlovcu govore i udaljenosti do glavnih gradova šire regije. Ljubljanu i Karlovac povezuje 104 km zračne udaljenosti, do Sarajeva udaljenost iznosi 386 km, a od Budimpešte oko 400 km. Vrlo blizu nalazi se i glavni grad Austrije, Beč na udaljenosti od samo 410 km.

Karlovac je građen i osmišljen po mjeri čovjeka: u zelenim dolinama četiriju rijeka, ispod Starog grada Dubovac, u stoljetnim perivojima i promenadama, biciklističkim stazama, u tradiciji kulture, športa, obrtništva i trgovine. Neminovno, Karlovac je s takvim parametrima europska formula za ugodno življenje i poslovno ulaganje. Karlovac je jedinstven u poslovnim i razvojnim mogućnostima. Položajem na raskrižju najvažnijih hrvatskih i europskih autocesta i velikom blizinom dvjema susjednim državama, Sloveniji i Bosni i Hercegovini, Karlovac ima veliki potencijal. Uz prometna čvorišta na rubu grada položene su poslovne zone, a istovremeno gradska jezgra ostala je sačuvana za ulaganja u čitavu lepezu turističko uslužnih, stambenih i sportsko rekreacijskih mogućnosti razvoja.

Prema Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači, **Program zaštite divljači je planski akt za razdoblje od 10 godina koji osigurava zaštitu divljači na površinama iz članka 11. stavka 2. točaka 2., 3., 4., 5., 6., 7., i 8. Zakona o lovstvu.** Navedene površine zovu se još i površine izvan lovišta, a obuhvaćaju slijedeće kategorije zemljišta:

1. na miniranim površinama i sigurnosnom pojasu širine do 100 m
2. na moru i ribnjacima s obalnim zemljištem koje služi za korištenje ribnjaka
3. u rasadnicima, nasadima voćaka, vinove loze i višegodišnjega ukrasnog, ljekovitog i drugog bilja koji su namijenjeni intenzivnoj proizvodnji te pašnjacima, ako su ograđeni ogradom koja sprječava prirodnu migraciju dlakave divljači
4. na zaštićenim dijelovima prirode ako je posebnim propisima u njima zabranjen lov
5. na javnim cestama i drugim javnim površinama
6. na građevinskom području, osim na neizgrađenom dijelu građevinskog područja do njegova privođenja namjeni
7. na vojnim lokacijama
8. na drugim površinama na kojima je aktom o proglašenju njihove namjene zabranjen lov.

Divljač je nedjeljiv dio krajobraza i, budući da za određenu interesnu skupinu predstavlja okosnicu u gospodarenju, o njenoj brojnosti ovisi dinamika populacije ostalih životinjskih vrsta te pojedinih sastavnica vegetacije.

Grad Karlovac naručuje izradu Programa zaštite divljači koja obitava na području naselja Banski Kovačevac, Banski Moravci, Blatnica Pokupska, Brezova Glava, Brežani, Brođani, Cerovac Vukmanički, Donja Trebinja, Donje Mekušje, Donji Sjeničak, Gornja Trebinja, Gornje Stative, Gornji Sjeničak, Gorščaki, Husje, Ivančići Pokupski, Ivanković Selo, Ivošević Selo, Kablar, Karasi, Karlovac, Klipino Brdo, Kljaić Brdo, Knez Gorica, Kobilic Pokupski, Konjkovsko, Koritinja, Ladvenjak, Lipje, Luka Pokupska, Mahično, Manjerovići, Okić, Popović Brdo, Priselci, Rečica, Ribari, Skakavac, Slunjska Selnica, Slunjski Moravci, Šebreki, Šišljavić, Tušilović, Tuškani, Udbinja, Utinja, Vodostaj, Vukmanić, Vukoder, Zadobarje, Zagraj i Zamršje

Prema Pravilniku, zabranjeno je loviti divljač lovačkim oružjem u pojasu 100 m od granice naselja, odnosno u pojasu 300 m od granice naselja većih od 10 000 stanovnika u nizini i prigorju te 200 m od granice naselja većih od 10 000 stanovnika u brdsko-planinskim područjima. Program je izrađen u skladu sa Zakonom o lovstvu, te prema Pravilniku o sadržaju i načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Program zaštite divljači važi od 01. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine, a izradilo ga je Trgovačko društvo "CEDRUS FOREST" d.o.o. iz Čakovca, Dr. Franje Bučara 19, kojeg zastupa direktor Robert Sambolek dipl. ing. šum., ovlaštenu izrađivač za izradu lovnogospodarskih osnova, programa uzgoja divljači, programa zaštite divljači i njihovih revizija sa licencijom broj 1659.

Zakoni, pravilnici, konvencije, memorandumi i međunarodni sporazumi korišteni kod izrade programa zaštite divljači:

- Zakon o lovstvu ("Narodne novine", broj: 99/18., 32/19 i 32/20.)
- Zakon o šumama ("Narodne novine", broj: 68/18., 115/18., 98/19., 32/20. i 145/20.)
- Zakon o veterinarstvu ("Narodne novine", broj: 82/13., 148/13. i 115/18.)
- Zakon o zaštiti prirode ("Narodne novine", broj: 80/13., 15/18., 14/19. i 127/19.)
- Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj: 80/13., 153/13., 78/15., 12/18. i 118/18.)
- Zakon o zaštiti životinja ("Narodne novine", broj: 102/17. i 32/19.)
- Zakon o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama ("Narodne novine", broj: 94/13. i 14/19.)
- Zakon o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih vrsta i upravljanju njima ("Narodne novine", broj: 15/18. i 14/19.)
- Zakon o oružju ("Narodne novine", broj: 63/07., 146/08., 59/12. i 70/17.)
- Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači ("Narodne novine", broj: 40/06., 92/08., 39/11. i 41/13.)
- Stručna podloga za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj: 40/06.)
- Pravilnik o lovostaju ("Narodne novine", broj: 94/19.)
- Pravilnik o stručnoj službi za provedbu lovnogospodarskih planova ("Narodne novine", broj: 108/19.)
- Pravilnik o lovočuvarskoj službi ("Narodne novine", broj: 16/19.)
- Pravilnik o lovačkim psima ("Narodne novine", broj: 108/19.)
- Pravilnik o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja ("Narodne novine", broj: 37/19.)
- Pravilnik o trofejima divljači ("Narodne novine", broj: 24/21.)
- Pravilnik o potvrdi o podrijetlu divljači i njezinih dijelova i načinu označavanja divljači ("Narodne novine", broj: 15/19.)
- Pravilnik o uvjetima i načinu lova, nošenju lovačkog oružja, obrascu i načinu izdavanju lovačke iskaznice, dopuštenju za lov i evidenciji o obavljenom lovu ("Narodne novine", broj: 70/10.)
- Pravilnik o sokolarstvu ("Narodne novine", broj: 47/19. i 122/20.)
- Pravilnik o osposobljavanju kadrova u lovstvu ("Narodne novine", broj: 78/06. i 92/08.)
- Pravilnik o lovniku ("Narodne novine", broj: 108/19.)
- Pravilnik o načinu lova u graničnom pojasu ("Narodne novine", broj: 67/06.)
- Pravilnik o uvjetima i načinu lova, nošenju lovačkog oružja, obrasca i načina izdavanja lovačke iskaznice, dopuštenja za lov i evidencije o obavljenom lovu ("Narodne novine", broj: 70/10.)
- Pravilnik o sadržaju i načina vođenja središnje lovne evidencije ("Narodne novine", broj: 67/06. i 73/10.)
- Pravilnik o cjeniku divljači ("Narodne novine", broj: 20/19.)
- Pravilnik o uređivanju šuma ("Narodne novine", broj: 97/18., 101/18. i 31/20.)
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine ("Narodne novine", broj: 72/17.)
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa ("Narodne novine", broj: 27/21.)
- Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže ("Narodne novine", broj: 80/19.)
- Pravilnik o naknadi štete od životinja strogo zaštićenih vrsta ("Narodne novine", broj: 114/17.)
- Pravilnik o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama ("Narodne novine", broj: 84/96. i 79/02.)
- Pravilnikom o sakupljanju zavičajnih divljih vrsta ("Narodne novine", broj: 114/17.)
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama ("Narodne novine", broj: 144/13. i 73/16.)
- Pravilnik o prijelazima za divlje životinje ("Narodne novine", broj: 5/07.)
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže ("Narodne novine", broj: 25/20. i 38/20.)

- Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 1972.) - Nostrifikacija o sukcesiji ("Narodne novine" - Međunarodni ugovori, broj: 12/93.)
- Konvencija o močvarnim staništima koja su od međunarodnog značenja naročito kao staništa ptica močvarica (Ramsar, 1971.) - Nostrifikacija o sukcesiji ("Narodne novine" - Međunarodni ugovori, broj: 12/93.)
- Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992.)
 - * Zakon o potvrđivanju ("Narodne novine" - Međunarodni ugovori, broj: 6/96.)
 - * Protokol o biološkoj sigurnosti u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti ("Narodne novine" - Međunarodni ugovori, broj: 7/02.)
- Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonn, 1979.) i pripadajući sporazumi
 - * Zakon o potvrđivanju za sve ("Narodne novine" - Međunarodni ugovori, broj: 6/2000.)
 - * Sporazum o zaštiti euroazijsko - sjevernoameričkih migratornih ptica močvarica (AEWA 1995.)
 - * Sporazum o zaštiti evropskih šišmiša (EUROBATS 1991.)
 - * Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za droplju (*Otis tarda*) (2000.)
 - * Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za tankokljunog pozviždača (*Numenius tenuirostris*) (1994.) - Republika Hrvatska potpisnica od 1994. godine.
- Konvencija o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bern, 1979.)
 - * Zakon o potvrđivanju ("Narodne novine"- Međunarodni ugovori, broj: 6/00.)
- Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (CITES), (Washington, 1973.)
 - * Zakon o potvrđivanju (ratifikaciji) ("Narodne novine"- Međunarodni ugovori, broj: 12/99.)
- Konvencija o evropskim krajobrazima (Firenza, 2000.)
 - * Zakon o potvrđivanju ("Narodne novine" - Međunarodni ugovori, broj: 12/02.)

Literatura:

1. Zvonko Mustapić i suradnici, *Lovstvo*, Zagreb, 2004.
2. Autori, *Poučnik lovstva*, Split, 2008.
3. Andrašić, *Zoologija divljači i lovna tehnologija*, Zagreb, 1979.
4. Darabuš, Jakelić, *Osnove lovstva*, Zagreb, 2002.
5. Preglednici Arkod i Geoportal.
6. Lukač, G., 2007: Popis ptica Hrvatske - Fauna Croatica, Aves XXXVII. Nat. Croat., Vol 16 (Suppl. 1.): 1-148.
7. Vukelić, J.; Mikac, S.; Baričević, D.; Bakšić, D.; Rosavec, R., 2008: Šumska staništa i šumske zajednice u Hrvatskoj - Nacionalna ekološka mreža. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, 263 pp.
8. Internet stranica Karlovačke županije.
9. Internet stranica Grada Karlovca.
10. Stručna podloga za utvrđivanje osnovnih odrednica obitavanja, statusa i smjernica gospodarenja čagljem (*Canis aureus* L.) u Republici Hrvatskoj.

2. AKT O PROGLAŠENJU ILI USTANOVLJENJU POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA

Prostorni plan Grada Karlovca objavljen je u "Glasniku Grada Karlovca", s izmjenama i dopunama, broj: 1/02., 16/03., 5/10. i 6/11.

Na temelju odredbe članka 24. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine br. 30/94, 68/98 i 61/00), Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Karlovca ("Glasnik" Grada Karlovca br. 2/00), Odluke o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana (bivše) općine Karlovac ("Glasnik karlovačke županije" br. _01) i članka 40 Statuta Grada Karlovca ("Glasnik" Grada Karlovca 9/01), Gradsko vijeće grada Karlovca na 7. sjednici održanoj dana 31. siječnja 2002. godine donijelo je

ODLUKU o donošenju Prostornog plana Grada Karlovca

KLASA: 021-05/02-01/0001
URBROJ: 2133/01-01/04-02-7
Karlovac, 31. siječnja 2002.

PREDSJEDNIK GRADSKOG VIJEĆA
Mr. Ankica Mamić

Na temelju članka 40. Statuta Grada Karlovca (Glasnik Grada Karlovca br. 9/11), Gradsko vijeće grada Karlovca na 27. sjednici održanoj dana 22. prosinca 2003. godine donijelo je slijedeći

ZAKLJUČAK o ispravci greške u Prostornom planu uređenja grada Karlovca

GRADSKO VIJEĆE
KLASA: 021-05/03-01/0010
URBROJ: 2133/01-03-04-03-10
Karlovac, 22. prosinca 2003.

PREDSJEDNICA
GRADSKOG VIJEĆA GRADA KARLOVCA
mr. ph. Ankica Mamić, v. r.

Na temelju članaka 34. i 97. Statuta Grada Karlovca (Glasnik Grada Karlovca 07/09), te članaka 78., vezano uz članak 55.st.4. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN br.76/07 i 38/09), Gradsko vijeće Grada Karlovca je na 6.sjednici održanoj dana 25. ožujka 2010. godine donijelo je sljedeću

ODLUKU o izradi detaljnog plana uređenja "Mahićno-FV"

GRADSKO VIJEĆE
KLASA: 021-05/10-01/2
URBROJ: 2133/01-11-01/10-10-11
Karlovac, 25.ožujka 2010.godine

PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA GRADA KARLOVCA
Željko Gojšić, dr.stom.,v.r.

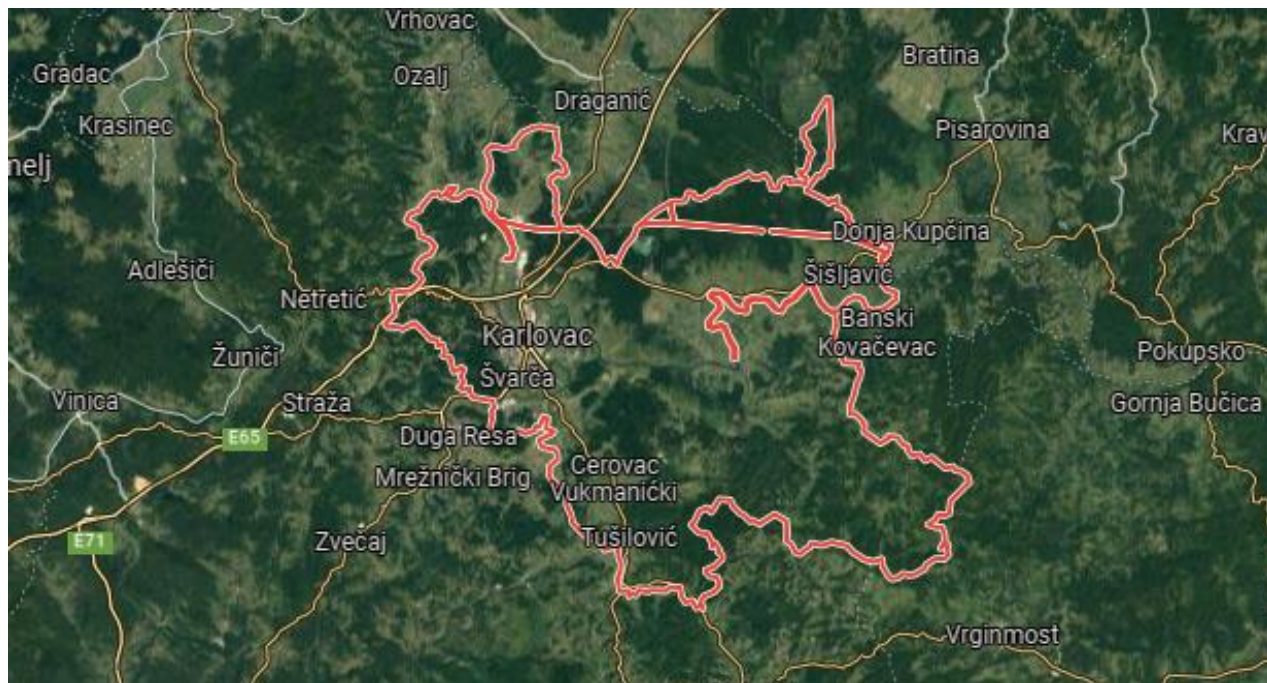
Temeljem članka 100. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine br. 76/07, 38/09), te na temelju članka 34. i 97. Statuta Grada Karlovca (Glasnik Grada Karlovca 07/09) Gradsko vijeće grada Karlovca je na 16. sjednici održanoj dana 06. svibnja 2011. godine donijelo sljedeću

ODLUKU
o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Karlovca

GRADSKO VIJEĆE
KLASA: 021-05/11-01/04
URBROJ: 2133/01-01/04-11-3
Karlovac, 6. svibnja 2011. godine

PREDSJEDNICA
GRADSKOG VIJEĆA GRADA KARLOVCA
Nada Murganić, dipl. socijalni radnik, v.r.

3. OSNOVNI PODACI O POLOŽAJU I GRANICAMA POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA TE NJENOJ POVRŠINI RAZRAĐENOJ PO KULTURAMA ZEMLJIŠTA SA ZEMLJOVLASNIČKIM RAZMJEROM

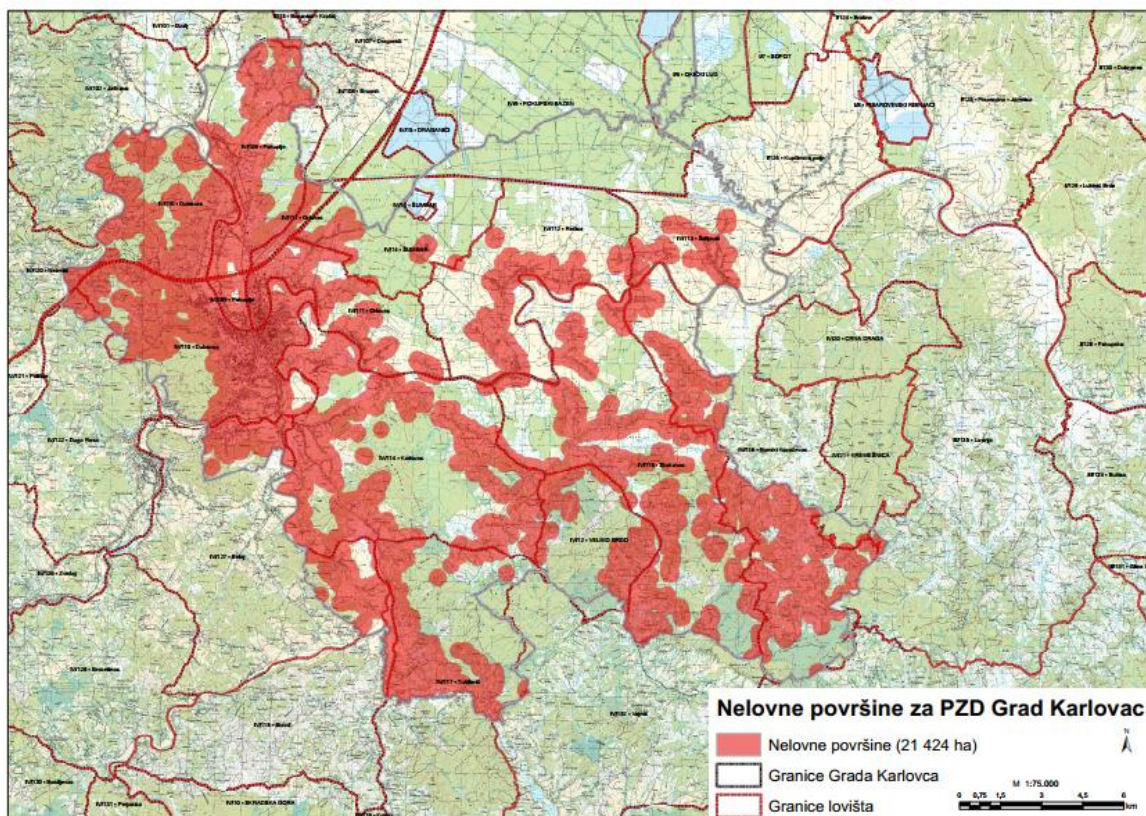
Područje Grada Karlovca zauzima površinu od 396,37 km².

Grad Karlovac ima središnji položaj i važno spojno značenje unutar prostora Hrvatske, jer se nalazi gotovo na jugozapadnom rubu Središnje Hrvatske i podunavskog pročelja (sjeverni, kontinentalni, panonski i srednjoeuropski prostor države) prema najmanjem i najužem spojnem dinarskom gorsko - planinskom spletu (viši hrvatski gorski prag) i jadranskom pročelju (Hrvatsko primorje). Preko tog spojnog i uskog "hrvatskog prometnog koridora" poprečno se međusobno povezuju ta velika pročelja i dijelovi države radi potpunog i čvrstog integriranja cjelokupnog hrvatskog državnog teritorija i stvaranja jedinstvene središnje državne okosnice razvitka, tzv. hrvatske državne razvojne "kralježnice" s više snažnih krakova prema rubovima zemlje i prema susjedima (Bosna i Hercegovina, Slovenija, Mađarska itd). Grad Karlovac se nalazi na najvažnijem poprečnom prometnom pravcu, koji iz Srednje Europe i Podunavlja (iz Poljske i Ukrajine, Češke i Slovačke, Austrije i Mađarske, sjevernih dijelova Slovenije i nekih drugih susjednih država), ali i iz kontinentalnih sjevernih i istočnih krajeva Hrvatske preko Zagreba, jadranskim prirodnim prometnim pravcem i kroz ključno pokupsko - karlovačko prometno čvorište, vodi do hrvatskih jadranskih luka i središta, ali i unutar najužeg kontinentalnog dijela Hrvatske, gdje su se najviše približile (na oko 45 km) susjedne države Slovenija i Bosna i Hercegovina, i to na prometnom koridoru između Bele krajine i Bosanske krajine.

STRUKTURA POVRŠINA				
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	HA
1	2	3	4	5
KULTURE	ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	OBRASLO	DRŽAVNO	3595
			PRIVATNO	2399
			Σ	5994
		NEOBRASLO	DRŽAVNO	-
			PRIVATNO	-
			Σ	-
	UKUPNO ŠUMSKO		DRŽAVNO	3595
			PRIVATNO	2399
	POLJOPRIVREDNO	ORANICE	DRŽAVNO	756
			PRIVATNO	7497
			Σ	8253
		LIVADE	DRŽAVNO	603
			PRIVATNO	1461
			Σ	2064
		PAŠNJACI	DRŽAVNO	155
			PRIVATNO	1477
			Σ	1632
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)	DRŽAVNO	-
			PRIVATNO	42
			Σ	42
	OSTALO	DRŽAVNO	-	
PRIVATNO		-		
Σ		-		
UKUPNO POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	1514	
		PRIVATNO	10477	
SVEUKUPNO ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	5109	
		PRIVATNO	12876	
		Σ	17985	
JAVNE POVRŠINE	PROMETNICE			468
	DRUGE JAVNE POVRŠINE (odlagališta)			13
			Σ	481
OGRAĐENI VIŠEGODIŠNJI NASADI	VOĆNJACI			-
	VINOGRADI			-
	RASADNICI			-
	OSTALO			-
			Σ	-
PRIVREDNI OBJEKTI	RIBNJACI			14
	OSTALO			-
			Σ	14
DRUGE POVRŠINE	IZGRAĐENO ZEMLJIŠTE			2476
	VODOTOCI			468
			Σ	2944
			ΣΣ	21424

Popis lovišta koja se nalaze unutar područja obuhvata PZD-a "GRAD KARLOVAC" i lovoovlaštenika koji gospodare navedenim lovištima:

Lovište	Lovoovlaštenik
IV/12 – "VELIKO BRDO"	SOMT LOVSTVO BUDINŠČAK KRUNOSLAV
IV/14 – "ŠUMBAR"	INSTITUT ZA MEDICINSKA ISTRAŽIVANJA I MEDICINU RADA
IV/21 – "KREMEŠNICA"	LU LANE Velika Gorica
IV/109 – "POKUPLJE"	LD Fazan Tuškani
IV/110 – "DUBOVAC"	LU DUBOVAC Karlovac
IV/111 – "ORLOVAC"	LD Orlovac Karlovac
IV/112 – "REČICA"	LD Rečica Rečica
IV/113 – "ŠIŠLJAVIĆ"	LD Zec Šišljavić
IV/114 – "KARLOVAC"	LU Karlovac Karlovac
IV/115 – "SKAKAVAC"	LD Lisica Skakavac
IV/116 – "BANSKI KOVAČEVAC"	LD Fazan Banski Kovačevac
IV/117 – "TUŠILOVIĆ"	LD Srnjak Vukmanić
IV/120 – "NETRETIĆ"	LD Srnjak Netretić
IV/122 – "DUGA RESA"	LD Duga Resa Duga Resa
IV/127 – "BELAJ"	LD Belaj Belaj

Crveno su označene površine za koje je izrađen Program zaštite divljači.

3.1. OPIS PRIRODNIH ZNAČAJKI STANIŠTA

Zemljopisne značajke

Na području grada Karlovca ističu se dvije prirodne i gospodarske prostorne cjeline: niski i naplavno-močvarni dijelovi te rubna pobrđa. Niski i naplavno - močvarni dijelovi karlovačkog Donjeg Pokuplja, južni rubni dijelovi karlovačke kotline sa složenim hidrografskim čvorištem, čine sastavci dijelova rijeke Kupe te njezinih pritoka Kupčine (dijelom kanalizirane), Velike Utinje, Dobre i Korane s pritokama Mrežnicom i Radonjom. Većim dijelom se prostiru s lijeve strane i sjeverno od toka rijeke Kupe (108 - 121 m nadmorske visine), a manjim dijelom s desne strane i južno od Kupe (110 - 130 m nadmorske visine). Ovi prostori su, zbog svojih livada i pašnjaka, resursna osnova za razvoj mliječnog govedarstva što je jedna od glavnih aktivnosti lokalnog stanovništva. Desno i južno od toka rijeke Kupe, iznad pokupske nizine, prostiru se i izdižu brežuljci s terasastim zemljištem tzv. rubna pobrđa. Ovo valovito, tercijarno rubno pobrđe, nadmorske visine ispod 400 m, sastavljeno je od mladotercijarnih sedimenata lapora, gline (sirovina za rad ciglane), pješčenjaka, šljunka i pijeska, a pretežno je pod šumom, vinogradima i voćnjacima. Ovo je područje seizmički i tektonski jako aktivno, naročito u prošlosti, na što ukazuju nestabilnost tla i prisutnost aktivnih termalnih i mineralnih izvora u rubnim naseljima. To je zona VII° seizmičnosti prema MCS ljestvici. Na teritoriju grada Karlovca se, osim karakteristično urbanih dijelova (cjelovita i necjelovita gradska područja, industrijska područja) te dijelova pod infrastrukturnim objektima, mogu uočiti veća područja kultiviranih i poljodjelskih ili, većim dijelom, poljodjelskih cjelina i šuma (uglavnom bjelogorične). Velika područja zauzimaju tzv. prijelazna područja šume, nastala zaraštanjem nekadašnjih pašnjaka, livada košanica ili poljoprivrednih zemljišta.

Klimatske značajke

Klima karlovačkog područja je, kao i u najvećem dijelu Hrvatske, umjereno topla kišna klima izraženih godišnjih doba bez izrazito suhog razdoblja, uz manju količinu oborina tijekom zime. Srednja temperatura najhladnijeg mjeseca u godini je između -3 C° i 18 C° , dok je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca u godini između 10 C° i 22 C° . Ovaj tip klime iskazujemo klimatskom formulom Cfwb, a uvriježeni naziv je klima bukve. Srednja temperatura zraka najniža je u siječnju ($-0,2\text{ C}^{\circ}$) a najviša u srpnju ($21,3\text{ C}^{\circ}$). Apsolutni minimum od $-25,2\text{ C}^{\circ}$ zabilježen je u veljači, a maksimum $42,4\text{ C}^{\circ}$ u srpnju. Trajanje sijanja sunca je prosječno 1870 sati, slično kao i u drugim kontinentalnim gradovima, ali je magla česta pojava (prosječno 78,1 maglovitih dana/godišnje). Obilježja oborinskog režima kao i vrijednosti ostalih klimatskih elemenata razlikuju se na sjevernom i južnom području. Klima sjevernije od linije Netretić – Karlovac - Rakovica je Cfwbx" što znači da se javljaju dva oborinska maksimuma, u kasno proljeće i kasnu jesen. Južnije od navedene linije je prijelazni tip klime Cfw'w"b koji karakterizira kišovito razdoblje u jesen, glavni minimum oborine zimi i kraće suho razdoblje ljeti.

Hidrografske značajke

Područje grada Karlovca karakterizira sliv rijeke Kupe koji čine porječja rijeka: Kupe, Dobre, Mrežnice i Korane. Sliv rijeke Kupe karakteriziraju nesimetričnost (70% pritoka smješteno je na desnoj obali toka rijeke Kupe) i koncentracija (glavne rijeke sliva - Dobra, Korana i Mrežnica ulijevaju se u rijeku Kupu na vrlo uskom prostoru). Na području grada Karlovca prisutne su sljedeće površinske vode:

- rijeke: Kupa, Korana, Mrežnica, Dobra, Velika i Mala Utinja
- potoci južnih obronaka (Radonja) i jugoistočnih obronaka Donjeg i Gornjeg Sjeničaka
- vode stajačice: umjetna jezera, ribnjaci
- geotermalni izvori (Rečica)
- neistražene podzemne vode (pitke, mineralne)
- ribnjaci Šumbar.

VEGETACIJA I BILJNE ZAJEDNICE

Na području Grada Karlovca postoje značajni resursi u vidu poljoprivrednog zemljišta. Ti resursi nisu dovoljno iskorišteni te se najveći dio poljoprivrednog zemljišta ne koristi za poljoprivrednu proizvodnju pa se iz godine u godinu povećavaju površine neobrađenog poljoprivrednog zemljišta koje obrasta te poprima karakteristike šume. Na području Grada Karlovca najveći broj gospodarstava bavi se stočarstvom pa se iz tog razloga najčešće siju žitarice i krmno bilje za stoku. U riječnim dolinama gdje su izrazito plodna tla a i zbog blizine vode neophodne za navodnjavanje nalazimo površine pod povrtlarskim kulturama. Isto tako na površinama obuhvata programa posljednjih desetak godina podižu se trajni nasadi Ilijeske, šljiva, jabuka, oraha i drugih vrsta voćkarica. Šumske površine zauzimaju 34 % administrativne površine grada od čega je veći dio šuma, oko 70 %, u vlasništvu države te njima upravljaju Hrvatske šume dok je manji dio u privatnom vlasništvu.

Šumske biljne zajednice

Šuma hrasta kitnjaka i pitomog kestena (*Quercus castanetum sativae* NT. 1938.)

Ova šumska zajednica dolazi na visini 250 – 550 m i više, na blažim nagibima i distričnim kambisolima, tipičnim srednje dubokim do dubokim, povrh glinenih škrljevaca, brusilovaca i filita postiže svoj puni razvoj. To su u pravilu nešto topliji lokaliteti, platoi, sedla ili blaže padine, koje omogućuju dublje naslage tla.

Sloj drveća čini pitomi kesten, dok su česti još i grab i bukva. Zbog raka kestenove kore mnogi kestenici se suše i propadaju. Na ovom području kestenici su najčešće uzgojnog oblika – panjače.

Sloj grmlja i prizemnog rašća grade acidofilne vrste: *Genista germanica*, *Hipericum silvaticum*, *Melampyrum pratense*, *Lathyrus montanus*, *Viscaria vulgaris*, mahovi: *Hypnum cupressiforme*, *Polytichum commune* i druge.

Ilirska šuma hrasta kitnjaka i običnog graba (*Epimedio – Carpinetum betuli* / Ht. 1938/Borh. 1963).

To je široko rasprostranjena klimatskozonalna zajednica koja u Hrvatskoj raste na brdskim terenima, nižim gorjima i podnožjima većih masiva do 500 m, u humidnim klimatskim uvjetima, na eutričnim kambisolima, luvisolima i obronačnom pseudogleju na različitim supstratima. U odnosu na ostale srodne europske hrastovo-grabove šume, asocijacija *Epimedio-Carpinetum* se odlikuje bogatijim florinom sastavom i vrstama koje više ili manje karakterizira ilirski florni element. Osobito se ističu *Lonicera caprifolium*, *Vicia oroboides*, *Helleborus atrorubens*, *Epimedium alpinum* i druge. U flornoj strukturi edifikatorsko značenje ima hrast kitnjak, a u sociološkom smislu vrste hrastovo - grabovih šuma Europe i posebno ilirskog područja. U sloju drveća uz hrast kitnjak najznačajnije su vrste obični grab, trešnja, klen, gorski javor i bukva. U sloju grmlja prevladavaju glogovi (*Crataegus monogyna* i *C. oxyacantha*), kurika (*Euonymus europaea*), ruža (*Rosa arvensis*), klokočika (*Staphylea pinnata*), kozokrvina (*Lonicera caprifolium*), crni jasen (*Fraxinus ornus*), a u sloju prizemnog rašća mezofilne vrste kao što su *Stellaria holostea*, *Carex pilosa*, *Vinca minor*, *Galium odoratum*, *Lathyrus vernus*, *Vicia oroboides*, *Cruciata glabra*, *Galium sylvaticum* i druge.

Šuma hrasta kitnjaka s bekicom

(*Luzulo – Quercetum petraeae*/Hill. 1931/Pass. 1963)

To je tipična, šire rasprostranjena europska asocijacija koja obuhvaća većinu acidofilnih šuma hrasta kitnjaka. Razvija se na plitkim i srednje dubokim distričnim kambisolima površ silikatnih stijena, u prvom redu u slavonskom gorju između 300 i 700 m n.v.

U sloju drveća prevladava hrast kitnjak, u sloju grmlja različite acidofilne vrste, a u siromašnom sloju prizemnog rašća važne su *Luzula luzuloides*, *Hieracium racemosum*, *Hieracium sylvaticum*, *Pteridium aquilinum*, *Melamyrum pratense* i brojni mahovi.

Šuma hrasta kitnjaka s bekicom zastupljena je na maloj šumskoj površini ovog lovišta, a isto kao i prethodne zajednice ima veliki prehrambeni potencijal, zbog uroda žira za srnu i divlju svinju, dok je za ispašu manje pogodna zbog malog broja vrsta u sloju prizemnog rašća.

Šuma hrasta kitnjaka s vlasuljom

(*Festuco drymeiae – Quercetum petraeae*/Jank. 1968./Hruška 1974)

U sociološkom smislu to je granična zajednica acidofilnih šuma hrasta kitnjaka prema termofilnim zajednicama.

U sloju drveća izraziti je edifikator hrast kitnjak, u sloju grmlja i prizemnog rašća prevladavaju šire rasprostranjena vrste europskih acidofilnih kitnjakovo – bukovih šuma, uz znatnu prisutnost vrsta termofilnih šuma. Osobito se ističe *Festuca drymeia*, koja tvori velike facijese. Asocijacija se dijeli na tri subasocijacije: *typicum*, razvijena na južnim, strmim stranama, *luzuletosum luzuloides* na strmim sjevernim padinama s većim udjelom bukve i *lathyretosum nigrae* – termofilnu varijantu na blažim nagibima s razlikovnim vrstama iz reda *Quercetalia pubescentis*.

Iako zajednica zauzima vrlo male šumske površine ipak ima prehrambeni potencijal zbog uroda žira za sve vrste krupne divljači kao i za njihov zaklon.

Ilirska brdska bukova šuma s mrtvom koprivom

(*Lamio orvale – Fagetum sylvaticae* Ht. 1938)

Pripada svezi *Aremonio – Fagion* i najvažnija je klimatskozonska zajednica brdskog pojasa. Ova zajednica pridolazi na različitim ekspozicijama, ravnim terenima, platoima, slabije izraženim grebenima i ne odveć strmim padinama. Javlja se na kontinentalnoj strani Dinarida, u panonskom gorju te u prijelaznom području srednje Hrvatske. U dinarskom području raste najčešće na smeđem tlu i crnici na vapnencima, a u panonskom gorju na širokom spektru raznih tala, no najčešće na distričnim smeđim dubokim tlima i na luvisolima na silikatu.

U sloju drveća prevladava edifikator bukva, ali su joj na nižim terenima primiješani hrast kitnjak i obični grab, a u višim gorski javor, mliječ, obični jasen i gorski brijest.

Sloj grmlja je često vrlo bogat vrstama. Osim vrsta iz sloja drveća grade ga likovci (*Daphne mezereum*, *Daphne laureola*), crvena bazga (*Sambucus racemosa*), božikovina (*Ilex aquifolium*), kozokrvine (*Lonicera xylosteum*, *Lonicera alpigena*), širokolisna kurika (*Euonymus latifolius*) i druge.

U osobitom sloju prizemnog rašća posebno se ističu specifične vrste ilirskih bukovih šuma (*Lamium orvala*, *Haquetia epipactis*, *Epimedium alpinum*, *Scopolia carniolica*, *Euphorbia carniolica*, *Omphalodes verna*, *Calamintha grandiflora*, *cardamine polyphylla*, *Geranium nodosum* i druge), no pokrovnošću i bujnošću ih nadmašuju vrste karakteristične za većinu europskih bukovih šuma (*Galium odoratum*, *Sanicula europaea*, *Actea spicata*, *Carex sylvatica*, *Pulmonaria officinalis*, *Anemone nemorosa*, *Lilium martagon*, *Mercurialis perennis*, *Lamiastrum galeobdolon*, *Mycelis muralis*, *Dentaria bulbifera*, *Galium sylvaticum* i druge.)

Fitocenoza brdske bukove šume s mrtvom koprivom smatra se optimumom bukove šume kod nas. Ovom zajednicom gospodari se regularno, većinom su visokog uzgojnog oblika, a manjim dijelom panjače. Obnavljaju se prirodno, uglavnom klasičnim oplodnim sječama.

Ova šumska zajednica zauzima oko 10 % šumskih površina ovog lovišta. Ta zajednica ima veliki prehrambeni potencijal, zbog uroda bukvice i razvijenog prizemnog sloja, za srnu i divlju svinju kao i za njihov zaklon zbog razvijenog sloja grmlja. U sloju prizemnog rašća i sloju grmlja nalazi biljke koje joj pogoduju za brst i ispašu.

Bukova šuma s bekicom

(*Luzulo – Fagetum sylvaticae* Mausel 1937)

Dolazi na strmim, sjevernim padinama, na distrično smeđim plitkim i srednje dubokim i opodzoljenim tlima povrh silikatnog supstrata na nadmorskoj visini do 800 m. zajednica je uglavnom siromašna vrstama. Zauzima dosta velike površine u gorju sjeverozapadne Hrvatske (Macelj, Ivanščica, Medvednica, Samoborsko gorje), a posebno su značajni kompleksi na Papuku i Psunju. U srednjoj Hrvatskoj, Gorskom kotaru i Lici neusporedivo su rjeđe i nemaju veće značenje.

U sloju drveća prevladava bukva. U nižim područjima uz bukvu rastu hrast kitnjak, pitomi kesten i breza, a u višim predjelima jela i smreka.

Sloj grmlja je nerazvijen, raste tek *Genista tinctoria* i na većim kompleksima *Vaccinium myrtillus*.

U sloju prizemnog rašća i mahova prevladavaju vrste indikatori kiselosti. To su u prvom redu bekica (*Luzula luzuloides*), runjike (*Hieracium sylvaticum* i *Hieracium racemosum*), čestoslavica (*Veronica officinalis*), bujad (*Pteridium aquilinum*), ureznica (*Melampyrum vulgatum*) i mahovi (*Polytrichum attenuatum*, *Dicranum scoparium*, *Dicranella heteromalla*).

U uvjetima blažih nagiba i dubljeg tla povćava se udio neutrofilno – mezofilnih vrsta i ta cenoza prelazi u brdsku bukovu šumu s mrtvom koprivom.

Šuma bukve s bekicom zastupljena je na maloj površini i zauzima oko 5 % šumskih površina. Ta zajednica ima veliki prehrambeni potencijal, zbog uroda bukvice za srnu i divlju svinju, dok za njihov zaklon nije izrazito pogodna jer nema razvijen podrast.

Šuma lužnjaka i običnog graba

(*Carpino betuli-Quercetum roboris* (Anić 59) emend. Rauš 69 subass. *typicum* Rauš 71)

Mješovita šuma lužnjaka i običnog graba razvija se na tzv. gredama i vlažnim gredama (rebrasta uzvišenja u ravninama koja daju izgled blago valovitog terena), koje su izvan poplavnog područja. Ukoliko poplava i zahvati niže vlažne grede, ona je kratkotrajna. Obični grab je najbolji indikator za stajaću i podzemnu vodu, jer podnosi kratkotrajne prolazne poplave, ali ne podnosi stajaću vodu i visok nivo podzemne vode.

Po svom sastavu spomenuta šuma se znatno razlikuje od lužnjakove šume s velikom žutilovkom. Često je dovoljna samo minimalna visinska razlika od 20 do 30 cm, da bi se uočila granica između te dvije šume, koja je ponegdje široka svega 2 – 3 m. Naglim uzdizanjem greda dolazi do naglog spuštanja razine podzemne vode i grab se nesmetano razvija. Navedene zajednice se, dakako, međusobno razlikuju po florističkom sastavu i strukturi.

Takva šuma predstavlja klimaks za istraživano područje, a sve ostale šume na tom području razvijaju se kao trajni stadiji uvjetovani stalnim poplavama i visokom razinom podzemne vode. Osim manjeg broja higrofitnih vrsta (vlažne grede) javlja se ovdje velik broj mezofita, koji upućuju na smanjenu vlažnost. U sloju drveća dominira lužnjak, a u podstojnoj etaži obični grab. Manje su primiješani srebrnolisna lipa, poljski jasen, nizinski brijest i ponegdje klen, a na vlažnim gredama ima mjestimično malolisne lipe, i to obično u podstojnoj etaži. Lužnjak, u kombinaciji s grabom, raste vrlo dobro, razvija ravna i čista debla. U sloju grmlja ima: lijeske, glogova, klena, običnog likovca, obične kurike, crnog trna, sviba, bazge i dr.

U sloju prizemnog rašća zastupljene su vrste: *Oxalis acetosella*, *Carex sylvatica*, *Veronica montana*, *Fragaria vesca*, *Geum urbanum*, *Polygonatum multiflorum*, *Festuca gigantea*, *Asarum europaeum*, *Angelica silvestris*, *Arum maculatum*, *Circaea lutetiana*, *Cerastium sylvaticum*, *Scrophularia nodosa*, *Sanicula europaea*, *Paris quadrofolia*, *Vinca minor*, *Asperula odorata*, *Anemone nemorosa*, *Stachys sylvatica*, *Glechoma hederacea*, *Helleborus odorus*, *Urtica dioica*, *Hedera helix* i dr.

Šuma lužnjaka s velikom žutilovkom i rastavljenim šašem (*Genisto elatae - Quercetum roboris* Ht 38 *subass. caricetosum remotae* Ht. 38)

To je tipična slavonska šuma lužnjaka koja obuhvaća goleme površine u poplavnom i vanpoplavnom području. Većinom je plavljena jednom ili dva puta godišnje.

Šuma lužnjaka s velikom žutilovkom ističe se vrlo značajnim slojem grmlja i niskog rašća, koji upućuju na veliku vlažnost u proljetnim mjesecima. U sloju drveća dominira lužnjak, a primiješani su: poljski jasen, nizinski brijest, crna joha, a ponegdje klen i divlja kruška. Sloj grmlja je vrlo bujno razvijen, s pokrovnošću 10 – 20 %, a tvore ga: *Genista elata*, *Crataegus oxyacantha*, *Crataegus monogyna*, *Prunus spinosa*, *Pyrus pyraeaster*, *Viburnum opulus*, *Frangula alnus*, *Rubus caesius*, *Rubus fruticosus*, *Rosa spp.* i dr.

Sloj prizemnog rašća tvori pokrovnost 80 – 100 % i naročito je bujan u proljeće nakon poplava. Sastoji se od: *Carex remota*, *Carex strigosa*, *Rumex sanguineus*, *Gerastium sylvaticum*, *Valeriana dioica*, *Lycopus europaeus*, *Solanum dulcamara*, *Valeriana officinalis*, *Glechoma hederace*, *Poa trivialis*, *Juncus effusa*, *Galium palustris*, *Ranunculus repens*, *Lysimachia nummularia*, *Lysimachia vulgaris*, *Stachys palustris*, *Succisa pratensis*, *Polygonum hydropiper*, *mentha aquatica*, *Aegopodium podagrara*, *Euphorbia palustris*, *iris pseudocorus*, *Rubus caesius*, *Circaea lutetiana*, *Peucedanum palustre*, *Hypericum acutum*, *Stenactis annua*, *Eupatorium cannabinum*, *Trifolium repens*, *Scrophularia nodosa*, *Bidens tripartitus*, *Leucium aestivum*, *Angelica silvestris* i dr.

Šuma crne joha s trušljikom (*Frangulo-Alnetum glutinosae* RAUŠ 1968.)

Šuma crne joha raste na močvarnim tlima. Ova je asocijacija najviše pod izravnim utjecajem vode u tlu i vode na tlu, gdje voda stagnira više od pola godine. U postojećem biotopu ona ima važnu ulogu u zarašćivanju vegetacije, te na taj način stvara tlo i priprema uvjete za razvitak šume hrasta lužnjaka. Crna joha na takvim staništima stvara čunjeve i oko korjenovog sistema vezuje čestice mulja i tla, te se na taj način izdiže iznad razine stagnirajuće vode. U takvim ekološkim uvjetima crna joha raste grupiranu na uzdignutim čunjevima. Ovisno o asocijaciji, sloj drveća pokriva 40 – 80 % površine, a čine ga: *Alnus glutinosa*, *Fraxinus angustifolia*, *Ulmus effusa* te vrlo rijetko *Salix alba* i *Populus alba*. Sloj grmlja pokriva 20 – 40 % površine. U njemu su zastupljene, osim vrsta drveća, *Salix cinerea*, *Frangula alnus*, *Viburnum opulus*, *Rosa sp.* i dr.

POLJSKE, LIVADNE I PAŠNJAČKE BILJNE ZAJEDNICE

Travnjačke površine (livade i pašnjaci) zastupljene su nizom biljnih zajednica, facijesa ili sastojina koje su se razvile ovisno o hidropedološkim, klimatskim i antropogenim uvjetima.

Dominantan je biljna zajednica *Genisto – Callunetum croaticum* – Vrištine (razred: *Nardo – Callunetea*, red: *Calluno – Ulicetalia*, sveza: *Calluno – Festucion cappillatae*). Razred *Nardo Callunetea* su antropogene tvorevine. U pravilu su to brdski travnjaci koji su se formirali na ekstremno kiselom i hladnom staništu. Geološka podloga su kisele stijene (silikati, dolomiti ili vapnenci dubokih tla iz kojeg su isprane baze). Baze se vrlo jako ispiru, to je posebno važno za nastajanje i razvoj acidofilnih travnjaka. To je atlanska travnjačka žbunasta fitocenoza. Travnjaci reda *Calluno – Ulicetalia* šire se u nižem termofilnijem pojasu hrastovih šuma. Asocijacija *Genisto – Callunetum croaticum* odlikuje se kraškim fenomenima, odnosno velikim brojem plićih i dubljih vrtača. Pojavljuje se uz rubove šuma ili zauzima veće površine. Mjestimično se izmjenjuje s poljoprivrednim kulturama ili je razvijena kao podloga šumske vegetacije *Quercus carpinetum croaticum*.

Asocijacija *Bromo – Cynosuretum cristati* (red: *Arrhenatheretalia* sveza: *Cynosurion cristati*) našla je svoje mjesto mjestimice uz tokove rijeka. Red: *Arrhenatheretalia* obuhvaća livade najbolje kakvoće. Asocijacija *Bromo – Cynosuretum cristati* vrlo često se izmjenjuje s obradivim površinama. Nalazi se na redovito osrednje plavljenim travnjacima. Kakvoće je dobre do osrednje.

Sastojina *Cynosurus cristatus* – *Agrostis alba* formirala se u nizinskom, prvenstveno, plavljenom području. Istom redu pripada i biljna zajednica *Arrhenatheretum elatioris*. Zauzima manje površine i često u voćnjacima, a ponegdje uz rubove cesta i puteva. Ova asocijacija ima vrlo povoljan odnos trava, lepirnjača i zeljanica. Tla koja prekriva su neutralna ili slabo do jače bazifilna.

Travnjaci reda *Deschampsietalia* rasprostranjeni su na jače plavljenim teškim tlima. Asocijacija *Caricetum tricistato vulpinae* zajednica vlažnih staništa u depresijama. Asocijacija *Deschampsietum caespitosae* je livadna zajednica vlažnih i poplavnih terena uz tokove rijeka na tlima koja imaju visoku razinu podzemnih voda. Na močvarnom staništu razvila se još i asocijacija *Caricetum davallianae*, a vezana je uz duboka crna podrivna tla nestabilna pod nogama. To su izrazito močvarna tla.

Biljna asocijacija *Bromo* – *Plantaginetum mediae trisetetosum* razvijena je na obroncima mjestimice i na ravnijim položajima. Ova asocijacija zastupljena je sa dvije ekološke subasocijacije: *Mesobrometum* i *Xerobrometum*. *Mesobrometum* raste na dubljim svježim tlima, koja su umjereno do slabo acidofilna, odnosno do slabo bazifilna. Formira gustu tratinu, pogodnu za košnju (livade košanice). *Xerobrometum* se javlja na plitkim, skeletnim, suhim i toplijim tlima, bazifilne reakcije. Formira rijetku tratinu. To su u stvari kserotermni pašnjaci (kamenjare).

Najveće površine zauzimaju "bujadnice", pripadaju zajednici *Bromo* – *Danthonietum fac. Pteridium aquilinum*. Po produkciji organske mase ove se površine mogu svrstati u bujne travnjake, koje danas praktički više ničemu ne služe, pa bujad dosegne visinu do 1 m.

To nisu vrištine iako se na dubokim tlima može uočiti naseljavanje elemenata vriština (*Calluna vulgaris*), kao posljedica poljoprivrednog napuštanja ovih površina dugi niz godina. Na pojedinim dijelovima naseljavaju se u bujadnice elementi biljne zajednice hrasta kitnjaka i graba, a na nekim mjestima širi se lijeska, bazga, crni trn, glog, kupina, i dr. Tamo gdje je tlo duble i uz to zakiseljeno širi se borovica *Juniperus communis*.

Vrištine na karbonatnoj podlozi čini asocijacija *Genisto* – *Callunetum illyricum* razvijene na dubokim tlima, pa zauzimaju manje površine. Većina tih površina pošumljena je borom i drugim četinjačama.

Veliki dio livadnih površina zbog smanjenja broja seoskih domaćinstava ostaje nepokošen i neiskorišten, čime ostaje divljači na raspolaganje dosta hrane.

Na kultiviranim livadama, koje nastaju kada se na oranice siju krmiva radi proizvodnje stočne hrane, najčešće su zastupljene: crvena djetelina, lucerka, smiljka, ljulj, mačji i lisičji repak i drugo. U manjoj mjeri su zastupljene i livade što nastaju na oranicama po prestanku obrade – naletom sjemena s okolnih travnjaka.

4. PROCJENA BROJNOG STANJA DIVLJAČI KOJA STALNO, SEZONSKI ILI POVREMENO OBITAVA NA POVRŠINAMA IZVAN LOVIŠTA ILI PREKO ISTIH PRELAZI

Program zaštite divljači je planski akt na temelju kojeg se divljač zaštićuje i lovi na površinama zemljišta na kojem se lovište ne ustanovljava.

Životinjske vrste koje obitavaju na području obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC" a sukladno Zakonu o lovstvu pripadaju divljači:

4.1. VRSTE DIVLJAČI

Krupna divljač

- ✓ jelen obični (*Cervus elaphus* L.)
- ✓ jelen lopatar (*Dama dama* L.)
- ✓ srna obična (*Capreolus capreolus* L.)
- ✓ svinja divlja (*Sus scrofa* L.)

Sitna divljač

- ✓ jazavac (*Meles meles* L.)
- ✓ mačka divlja (*Felis silvestris* Schr.)
- ✓ kuna bjelica (*Martes foina* EHR)
- ✓ kuna zlatica (*Martes martes* L.)
- ✓ dabar (*Castor fiber* L.)
- ✓ zec obični (*Lepus europeus* Pall.)
- ✓ lisica (*Vulpes vulpes* L.)
- ✓ čagalj (*Canis aureus* L.)
- ✓ tvor (*Mustela putorius* L.)
- ✓ fazan (*Phasianus* sp. L.)
- ✓ trčka skvrzulja (*Perdix perdix* L.)
- ✓ golub divlji grivnjaš (*Columba palumbus* L.)
- ✓ pećinar (*Columba livia* Gmelin.)
- ✓ patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos* L.)
- ✓ vrana siva (*Corvus corone cornix* L.)
- ✓ vrana gačac (*Corvus frugilegus* L.)
- ✓ čavka zlogodnjača (*Coloeus monedula* L.)
- ✓ svraka (*Pica pica* L.)
- ✓ šojka kreštalica (*Garrulus glandarius* L.)

VRSTE KRUPNE DIVLJAČI

JELEN OBIČNI (*Cervus elaphus* L.)

Jelen je životinja sumraka, ali je aktivan i danju. Na njegovu aktivnost djeluju duljina trajanja osvjetljenja i intenzitet sunčeve svjetlosti. Ako je svjetlost kraća i slabija aktivniji je po danu, a za jakog sunca je aktivan u noćnim satima. U ponašanju je uočljiv jaki socijalni nagon, tako da košute gotovo cijelu godinu žive u krdima dok je jelen distanciraniji. Stariji jeleni su, osim socijalnom, udaljeni i grupnom razdaljinom, tako da postoji dva tipa krda, čvrsto krdo košuta s teladi i jednogodišnjim i dvogodišnjim jelenima i slabo povezana krda u kojima se nalaze jeleni različite starosti. Jako stari mužjaci žive samotnjačkim životom. Odnos prema staništu je takav da se može prilagoditi i relativno malenom prostoru iako je migracija osnovna karakteristika jelena.

JELEN LOPATAR (*Dama dama* L.)

Potječe iz istočnog Sredozemlja a danas je rasprostranjen gotovo u cijeloj Europi, najčešće u ograđenim lovištima i uzgajalištima. Na područje Hrvatske unesen je 1850. godine u ograđeni prostor u Suhopolju. Jelen lopatar manji je od jelena običnog. Lopatar je divljač krda u kojem živi cijele godine. Krda se sastoje od jedinki oba spola i različite dobi. Jedino stariji jeleni žive sami i pridružuju se krdima u vrijeme parenja. Nema sklonost migriranju i zadovoljava se relativno malim životnim prostorom. Skloniji je travama i zeljastom bilju nego brstu drveća i grmlja, a rado jede i žir, te različito šumsko sjeme, divlje voće i gljive.

SRNA OBIČNA (*Capreolus capreolus* L.)

Srna obična traži predjele u kojima su manji šumski kompleksi i šumarci okruženi poljoprivrednim površinama. U većim šumskim kompleksima traži mlade šumske sastojine i zrele s podstojnom etažom grmlja, te dosta čistina i poljoprivrednih površina. Najradije se zadržava uz rubove šuma i šikara. Ova spomenuta krupna divljač čini štete na poljoprivrednim kulturama, a u šumi i šumskim kulturama te voćnjacima čini štetu odgrizanjem vršnih pupova mladih biljaka te češanjem rogova prilikom skidanja runje, pri čemu odabere najprikladnija stabilca.

SVINJA DIVLJA (*Sus scrofa* L.)

Svinja divlja je vrsta iz roda svinja. Svinje divlje su bliski rođaci domaćih svinja a žive u krdima, uglavnom oko vlažnih šuma. To je krupna divljač koja se dosta lovi jer je veoma brojna. Za tu brojnost je zaslužan veći broj mladih u leglu i nedostatak prirodnih neprijatelja. Masa im varira u zavisnosti od godišnjeg doba i klime u kojoj žive. Divlja svinja ima boju krzna smeđe boje, tako da se uklapa u okolinu. Mladi, kada se oprase, imaju karakteristične uzdužne pruge. Osobine divljih svinja: izuzetno brzo trče i dobri su plivači. Za starije jedinice je karakteristično da žive usamljeničkim životom i krdu se priključuju samo u vrijeme parenja. Mladi veprovi se često nalaze u blizini krda, no krdo u pravilu vodi najstarija krmača. Po načinu prehrane svinja divlja spada u sveždere s izuzetno razvijenim apetitom za kukuruz. Što slađi - to bolji, a upravo takav kukuruz se danas uzgaja u našem okruženju. Pojedinačno ili u čoporu, divlje svinje ulaze u nasade kukuruza, ruše stabljike i jedu kukuruz.

VRSTE SITNE DIVLJAČI

JAZAVAC (*Meles meles* L.)

Jazavac svejed i kukcojed, te se prvenstveno hrani gujavicama, no pojest će kukce, malene sisavce, gmazove, vodozemce, jaja, mlade ptice, korijenje, lješnjake, voće i ostale jestive biljke, ovisno o godišnjem dobu. Također raskopavaju gnijezda osa i bumbara kako bi se prehranili ličinkama. Jazavci daju prednost pašnjacima i šumama koji imaju velik broj izloženih gujavica te izbjegavaju glinena tla, koja je teško raskopati čak i s njihovim snažnim kandžama. U urbanim područjima, neki će jazavci hranu potražiti u kantama za smeće ili vrtovima. Noćne su životinje i tijekom dana obitavaju u svojim jazbinama ili umreženim tunelima iskopanim u dobro dreniranom tlu (ili ponekad ispod kuća ili cesta). Jazbine pružaju sklonište od vremena i grabežljivaca, uključujući ljude i pse. Teritorijalne su životinje, no ponekad ih se može pronaći u malenim grupama koje nazivamo klanovima. Veličina grupe varira između dvije do dvanaest jedinki. Svaki klan ima dominantnog mužjaka i ženku koji su često (no ne i uvijek) jedini članovi klana koji se razmnožavaju. Mogu biti prenositelji bjesnoće.

MAČKA DIVLJA (*Felis silvestris* Schr.)

Divlja mačka je autohtona, sitna dlakava divljač svih naših staništa. Divlja mačka je naizgled vrlo slična običnoj domaćoj mački i građom tijela i boji dlake. Tijelo joj je zbijenije i dugačko 80 – 90 cm, i visoko 35 – 45 cm. Teži do 10 kg, a ponekad i više. To je snažna životinja okrugle glave sa kratkom njuškom i kratkim ušima. U snažnoj vilici ističu se oštri očnjaci. Tijelo joj je pokriveno gustom dlakom sivo-smeđe boje s rijetkim, poprečnim tamnim prugama. Kraći, debeo rep ima tamne prstenove i vrh je uvijek tamno obojen. Na prednjim nogama ima pet prstiju, a na zadnjim četiri koji su sa donje strane uvijek tamni. Na prstima ima oštre kandže koje se uvlače. Grudi i trbuh su svjetliji i jednolično obojeni. U većini staništa ima križanaca između domaće i divlje mačke, što otežava njezinu determinaciju. Za stanište odabire stare visoke šume i voli mir, te je manje sposobna na prilagodbe biotopu u kojemu čovjek ima utjecaj. Divlja mačka je noću aktivna, kreće u lov u sumrak, lovi živi plijen; miševe, zečeve, vjeverice, krtice i druge male životinje. Lovi i ptice, pa čak i omanje srne. Pari se krajem zime. Krajem proljeća okoti do četiri mladunčeta u skrovištu među kamenjem ili u šupljem stablu, rijetko u žbunju. Teritorijalne su životinje; teritorij im je točno ograničen. Divlja mačka je strogo zaštićena životinjska vrsta.

KUNA BJELICA (*Martes foina* EHR)

Nešto je manja od zlatice, noge su joj razmjerno kraće i niže. Dlaka krzna je kraća i nešto svjetlije boje, a mrlja na prsima – po kojoj je dobila ime – bijele je boje. Podgrlac je uvijek manji nego kod zlatice. Tabani i jagodice prstiju su goli. Vrlo se često nastanjuje u blizini ljudskih naselja, koja zlatica uvijek izbjegava. Voli osamljene gospodarske zgrade, hrpe granja i kamenja i slično. Penje se po drveću, ali ni približno tako vješto kao zlatica. Po običajima i načinu života u mnogome je slična zlatici. Jednako je okretna i srčana, vješto se penje i skače, dobro pliva i uspješno se provlači kroz najuže pukotine. Hrani se istim malim kralježnjacima koji su ponekad i dvostruko veći od nje same, često se zadržava u blizini ljudskih naselja, pa će se nahraniti i domaćim životinjama, uglavnom peradi i kunićima.

KUNA ZLATICA (*Martes martes* L.)

U duljinu naraste 50-55 cm, rep je oko 35 cm dug, vagnuti može 1,5-1,8 kg. Po gornjem dijelu tijela dlaka krzna joj je tamno smeđe boje, na njuški svijetlo smeđa, sa strana i po trbuhu žućkasta, na nogama crno-smeđa. Na donjoj strani vrata nalazi se pjega obraštena dlakom zlatno-žute boje, po kojoj je zlatica i dobila ime. Neki puta pruža se taj žuti dio između prednjih nogu, rjeđe i dalje do zadnjih nogu. Na gornjoj usni poredane su čekinje "brkovi" u po četiri reda, osim njih nalazi se po nekoliko čekinja iznad očiju, ispod brade i po grlu. Te čekinje služe za opip. Zimska dlaka je u pravilu tamnija. Tabani i jagodice prstiju su obrasli dlakom. Zlatica se zadržava u šumama listača i četinjača; prava je životinja krošanja drveća i penje se po njima vrlo vješto. Stanuje u dupljama šupljih stabala, u napuštenim gnijezdima vjeverica, ptica grabljivica, rjeđe se nastani u pukotinama špilja ili u podzemnim rupama.

DABAR (*Castor fiber* L.)

Dabar živi na vodotocima i vodenim površinama obraslim bogatom močvarnom vegetacijom zeljastih i drvenastih vrsta. Osnovni stanišni uvjet za dabra je stalna i dovoljno duboka voda (min. 30 cm). Isključivi je biljojed, ljeti se hrani sočnim zeljastim biljem koje nalazi u vodi ili neposredno na obali. Jede trave, šaševe, mlade izbojke i lišće mekih listaća – i to samo živa i mlada kora. Kod nas sve češće čini štete na kukuruzu. Dabar obzirom na svoju veličinu i prostor u kojem obitava ima relativno malo prirodnih neprijatelja. Nekada mu je glavnu opasnost predstavljao vuk, a ponekad za mladunca lisica ili orao. Danas opasnost za dabra u prvom redu predstavlja promet, potom čovjek sa svojim zahvatima u staništu, a u blizini naselja opasnost predstavljaju psi lutalice.

Strogo zaštićena vrsta (prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama).

ZEC OBIČNI (*Lepus europaeus* Pall.)

Obzirom da se stanje zeca običnog znatno promijenilo, bitna je činjenica da se zbog intenzivne poljoprivrede i intenzivnog čišćenja kanala uništilo stanište za svu sitnu divljač. Ovaj negativni antropogeni utjecaj je posebno izražen kod zeca običnog pošto je on jedna od najosjetljivijih divljači.

Moguće štete od ove vrste divljači su:

- paša raznovrsnih poljoprivrednih kultura;
- odgrizanje i guljenje kore izbojaka šumskih i višegodišnjih kultura;
- potkapanje i odgrizanje žilja kukuruza i mladih šumskih sadnica.

LISICA (*Vulpes vulpes* L.)

Lisice imaju vitko i dugo tijelo pokriveno narančasto-smeđkastim krznom i gustim repom koji je na vrhu bijele boje. Lisičina uobičajena prehrana sastoji se od manjih sisavaca (najčešće glodavaca kao što je vjeverica), ptica, zečeva, miševa itd, no ona često jede gotovo sve, kao što su otpaci, jer katkad dolazi u gradove ili u sela zbog peradi. Glavni je prijenosnik virusa bjesnoće.

ČAGALJ (*Canis aureus* L.)

U Hrvatskoj živi jedna podvrsta čaglja, tzv. zlatni čagalj, koji je prije bio zastupljen u lovištima Dalmacije i Primorja te na poluotoku Pelješcu. No, tijekom posljednjih 15-20 godina čagljevi su se proširili na površinama središnje Hrvatske i Slavonije gdje ih ljudi često mijenjaju s lisicom. Uglavnom stvaraju poteškoće stanovnicima sela u zimskom razdoblju kada dolaze u sela u potrazi za hranom. Hrane se svime što mogu savladati, kao što su glodavci, zečevi, mladi biljožderi, ptice, riba, pa i kukci. Znatan dio ishrane im čini biljna hrana, jedu voće, osobito vole grožđe (i kod nas pravi štete u vinogradima). Napada i domaću stoku, perad, janjad i ovce. Čagljevi se križaju sa psima a njihovi potomci su plodni.

TVOR (*Mustela putorius* L.)

Tvorovi su vitki i izduženi, baš kao i ostale lasice (rod lat. *Mustela*). Noge su im male, ali su se u stanju brzo kretati. Glava im je nešto četvrtastija nego u lasica. Imaju izvanredno snažan zagriz. Oči su crne boje. Tijelo im završava repom dugačkim oko 15 centimetara. Krzno je tamno smeđe boje, crno po truhu. Ima žućkaste dijelove, osobito na glavi. U tvorova su dobro razvijene analne žlijezde, pa kada su napadnuti mogu izlučiti tvar iznimno neugodnog mirisa, kojom sprečavaju napad. Najrazvijenije im je osjetilo njuha. Tvorovi preferiraju život uz rubove šuma, po poljima ili gustišima. Poželjno je da se nalaze uz pitku vodu. Ponekada, osobito zimi, dolaze do ljudskih naselja. Hrani se glodavcima i ostalim malim sisavcima. Lovi i ptice i ptičja jaja, zečeve, žabe, zmije, guštere i ribe. Ponekada jede i voće. Opasan je i za domaću perad, ubija više nego što može pojesti.

FAZAN (*Phasianus* sp. L.)

Pripada porodici fazanki i redu kokoški. Prema povijesnim podacima fazani su došli iz Azije u Europu posredstvom starih Grka, a u naše krajeve preko Rimljana. Kod fazana naglašen je spolni dimorfizam. Mužjaci se razlikuju od ženki po boji perja, dužini repa, ostrugama, veličini i težini. Ženke su manje i ravnomjerno obojene. Perje je uglavnom smeđe boje, a glava je zelena i plava. Oko očiju je crveno. Rep se sastoji od 18 pera, od kojih su dva središnja pera mnogo dulji od drugih. Noge su jake, oko 12 cm duge, sive boje. Tri prednja prsta povezana su kratkim prepucijima. Pandže na nogama su jake i blago zakrivljene. Kljun je jak, svijetlo siv i blago zakrivljen. Odrasli fazani - mužjaci dosežu prosjek od 80 do 90 cm u dužini, a na rep od toga otpada 45 – 50 cm. Raširenih krila širina je 70 do 80 cm. Ženke doseže do dvije trećine veličine mužjaka.

Moguće štete su:

- hranjenje raznovrsnim poljoprivrednim kulturama;
- odgrizanje kukuruza i mladog povrtlarskog bilja.

TRČKA SKVRŽULJA (*Perdix perdix* L.)

Trčka je pernata divljač iz skupine kokoški. U Hrvatskoj ju možemo pronaći po ravničarskim dijelovima unutrašnjosti, Istri i Dalmaciji. Aktivna je najviše po danu kada provodi vrijeme na otvorenim poljima i livadama gdje se hrani i odmara. Iako najviše vremena provede na tlu, ako se nađe u opasnosti može i letjeti ali na kraćim preletima. Dužina tijela joj je 29 – 31 cm i smeđe je boje. Voli se hraniti sjemenjem, pupoljcima i kukcima te zbog svog načina prehrane predstavlja korisnu divljač koja ne uzrokuje štete na ratarskim usjevima.

GOLUB DIVLJI GRIVNJAŠ (*Columba palumbus* L.)

Golub grivnjaš veličinom je najveća vrsta goluba. Osim po veličini, od ostalih golubova lako ga je razlikovati po bijelim točkama s obje strane vrata te bijelim crtama na krilima, koje se jasno vide u letu. Ostatak tijela mu je sive boje, a prsa su mu lagano ružičaste boje. Golub grivnjaš gnijezdi se u krošnjama stabala u šumama, parkovima i vrtovima.

GOLUB PEĆINAR (*Columba livia* Gmelin.)

Divlji golub pećinar ima perje škrljasto do mutnoplave boje. Perje na grudima i na vratu ima metalan odsjaj, koji je obično s donje strane purpurnog sjaja, dok je s gornje strane plavozelenog metalnog sjaja. Na krilima se nalaze dvije crne pruge (trake) i jedan crno obojeni široki završni rub na repu. Na donjem djelu leđa nalazi se svjetlije perje. Ženka je nešto blijeđe boje i ima znatno manje sjaja na grudima i vratu. Jedinke variraju od 31 do 35 cm, mase 250 do 350 g i raspona krila 63 do 70 cm.

Domaći golubovi potječu od divljeg goluba pećinara koji se pripitomio kako bi si osigurao hranu. Domaći golubovi danas se nalaze po cijelom svijetu i dolaze u mnogo različitih nijansi. Domaći golubovi mogu imati slično perje kao golubovi pećinari, ali mogu biti tamniji ili svjetliji, dok drugi mogu biti crvenkastosmeđi ili gotovo bijeli ovisno o pasmini. No mogu biti i različitih oblika i veličina, oblika perja ili pojedinih dijelova tjela ovisno o pasmini. Domaći golubovi grade svoja gnijezda na izbočinama zgrada i liticama, ali i u zgradama u olucima, dimnjacima ili u krovnim prostorima.

PATKA DIVLJA GLUHARA (*Anas platyrhynchos* L.)

Patka divlja gluhara je vrsta divlje patke koju kod nas možemo pronaći blizu jezera, bara i močvara po ljeti, a zimi uz obrasle obale ušća rijeka. Od svih divljih pataka, ova vrsta je najpoznatija. Vrlo je dobar plivač i letač. Tijelo joj može narasti 51 – 62 cm u duljinu. Mužjakovo perje na glavi je tamnozeleno boje metalnog sjaja s bijelim prstenom na dnu, dok su mu prsa smeđe, a trbuh i donja strana krila sive boje. Ženka ima neugledno svijetlosmeđe i tamnosmeđe perje. Kljun je mužjaku i ženki žut i sa strane nazubljen. Hrani se biljkama, ali jede i vodene kukce, žabe i ribe.

VRANA SIVA (*Corvus corone cornix* L.)

Gnijezdi se u kultiviranom zemljištu često, ali u pojedinačnim parovima. Oprezna, naučena na čovjeka. Lako prepoznatljiva po sivo-crnom perju. Ponašanjem slična crnoj vrani, drugoj podvrsti navedene vrste, s kojom se često udružuje. Let dosta nemaran i lijen, zamasi krila postojani i sasvim plitki. Leti pojedinačno ili u rijetkoj formaciji. Ponašanje i glasanje kao crna vrana. Osim što nanosi štetu poljoprivrednim kulturama, napada i mladunce drugih ptica (piliće, mlade fazane, prepelice, trčke).

VRANA GAČAC (*Corvus frugilegus* L.)

Odrasli primjerci dužine su od 45 do 47 cm, čime su praktički identične veličine u odnosu na crne i sive vrane. Perje i noge gačca uglavnom su crne boje, iako perje obasjano sunčevom svjetlošću može sjajiti lagano plavim i ljubičastim tonovima. Kljun je sivo-crne boje. Upravo po kljunu ga je najlakše razlikovati od crne vrane, čiji je kljun potpuno crn. Gačac se najčešće hrani crvima i ličinkama, koje skuplja probijajući tlo svojim snažnim kljunom. Prehranu nadopunjava kukcima, žitaricama, voćem, žirevima, malim sisavcima, malim pticama i njihovim jajima te strvinama. U gradovima skuplja i ostatke hrane koju ljudi bacaju na tlo i u koševе za smeće, najčešće u ranojutarnjim satima kad nema prisutnosti većeg broja ljudi.

ČAVKA ZLOGODNJAČA (*Coloeus monedula* L.)

Dužina je jednaka golubu, 36 – 41 cm. Težina odgovara veličini tijela i ne prelazi 270 g. Raspon krila 66 – 75 cm. Čavka živi i uzgaja mlade u naseljima, među kućama, u dvorištima i na deponijama. Naročito puno čavka živi na mjestima gdje postoje stare i napuštene kamene zgrade. Zajedno s vranama i golubovima nastanile su se u zvoncima, oronulim industrijskim zgradama, praznim imanjima. Privlačnost kamenim zgradama sugerira da su se ove ptice nekada naseljavale na strmim kamenim obalama rijeka i padinama planina.

Čavke su svejedi, hrane se ličinkama kukaca koje traže u kori drveća, rado jedu gliste, leptire, kornjaše i druge kukce. Ne preziru ni od otpada od ljudske hrane - ptice se često mogu vidjeti na gradskim smetlištima.

SVRAKA (*Pica pica* L.)

Svraka ima dugo tijelo koje se lako prepoznaje po bijelim krilima i crnom tijelu. Na donjem dijelu leđa perje je tamnoplave boje i metalnog odsjaja. Uglavnom je duga od 40 do 51 cm i teška oko 100 g. Ima crni kljun. Svraka se hrani kukcima, malim sisavcima, jajima i mladim pticama.

ŠOJKA KREŠTALICA (*Garrulus glandarius* L.)

Šojka kreštalica crvenkastosive je boje, s modrim perjem na krilu. Naraste do 34cm a teži do 170 g. Šojka se hrani sitnim kukcima i paucima, a ponekad i drugim beskralježnjacima. Hrani se i žirevima, sjemenjem bukve, kupinama, jajima, miševima i sl. Gnijezdi se od travnja do svibnja u gnijezdima na drveću koja napravi od šiblja, obloženo slamkama i vlaknima korijenja, a na jajima (5 – 6 komada) sjedi 16 – 18 dana. Zanimljivo je da ova ptica ne zna hodati, nego se po tlu kreće samo skakutanjem. Za nju se kaže da uništava mlade ptice i jaja drugih ptica. Svoje ime, kreštalica, dobila je po svom upornom kreštavom glasanju kojim upozorava na opasnost od grabežljivaca kao što su lisice.

Brojno stanje divljači određeno osmatranjem i prebrojavanjem, svedeno na 01. travnja 2021. godine;

Brojno stanje divljači i ostalih životinjskih vrsta koje prirodno obitavaju na području grada i pojasu od 300 m od ruba naselja, utvrđeno je opažanjem, praćenjem i procjenom, kao i brojanjem gnijezda. Na temelju izvršenog monitoringa - praćenja brojnosti utvrđena je sljedeća brojnost;

VRSTE KRUPNE DIVLJAČI	brojnost divljači	
jelen obični (<i>Cervus elaphus</i> L.)	0	grla
jelen lopatar (<i>Dama dama</i> L.)	0	grla
srna obična (<i>Capreolus capreolus</i> L.)	20	grla
svinja divlja (<i>Sus scrofa</i> L.)	4	grla
VRSTE SITNE DIVLJAČI		
jazavac (<i>Meles meles</i> L.)	8	grla
mačka divlja (<i>Felis silvestris</i> Schr.)	0	grla
kuna bjelica (<i>Martes foina</i> EHR)	20	grla
kuna zlatica (<i>Martes martes</i> L.)	20	grla
dabar (<i>Castor fiber</i> L.)	30	grla
zec obični (<i>Lepus europaeus</i> Pall.)	30	grla
lisica (<i>Vulpes vulpes</i> L.)	20	grla
čagalj (<i>Canis aureus</i> L.)	4	grla
tvor (<i>Mustela putorius</i> L.)	8	grla
fazan (<i>Phasianus sp.</i> L.)	40	kljunova
trčka skvržulja (<i>Perdix perdix</i> L.)	0	kljunova
golub divlji grivnjaš (<i>Columba palumbus</i> L.)	50	kljunova
golub pečinar (<i>Columba livia</i> Gmelin.)	100	kljunova
patka divlja gluhara (<i>Anas platyrhynchos</i> L.)	50	kljunova
vrana siva (<i>Corvus corone cornix</i> L.)	100	kljunova
vrana gačac (<i>Corvus frugilegus</i> L.)	100	kljunova
čavka zlogodnjača (<i>Coloeus monedula</i> L.)	40	kljunova
svraka (<i>Pica pica</i> L.)	50	kljunova
šojka kreštalica (<i>Garrulus glandarius</i> L.)	30	kljunova

4.2 OSTALE ŽIVOTINJSKE VRSTE

S obzirom na značaj ostalih životinjskih vrsta i potrebnu skrb nad njima daje se prikaz vrsta koje stalno ili povremeno obitavaju na području obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC".

Sisavci

Vjeverica (*Sciurus vulgaris* L.)
Šumska rovka (*Sorex araneus* L.)
Jež (*Erinaceus europaeus* L.)
Krtica (*Talpa europaea* L.)
Šumski šišmiš (*Pipistrellus nathusii* L.)
Šumska voluharica (*Clethrionomys glareolus* L.)
Patuljasti miš (*Micromys minutus* Pallas)
Šumski miš (*Apodemus sylvaticus* L.) i dr.

Ptice

Kukavica (*Cuculus canorus* L.)
Kos (*Turdus merula* L.)
Gugutka (*Streptopelia decaocto*)
Obični vrabac (*Passer domesticus*)
Poljski vrabac (*Passer montanus*) i dr.

Mekušci

Gujavice (*Lumbricidae* sp.)
Veliki vinogradnjak (*Helix pomatia* L.) i dr.

Kukci

Livadni bumbar (*Bombus pratorum* L.)
Osa (*Vespa media* L.)
Ljuti stršljen (*Vespa Crabro* L.)
Mravi (*Myrmica* sp; *Camponotus* sp; *Formica* sp; *Lasius* sp.)
Obični hrušt (*Melolontha melolontha* L.)
Gubar glavonja (*Lymantria dipspar* L.)
Zlatokraj (*Euproctis Crysorrhoea* L.)
Mrazovac (*Hibernia defoliaria* L.)
Obični komarac (*Culex pipens* L.)
Obični krpelj (*Ixodes ricinus* L.) i dr.

5. UVJETI ZAŠTITE PRIRODE - OCJENA PRIHVATLJIVOSTI PROGRAMA ZA EKOLOŠKU MREŽU

Zahvati radnje i aktivnosti planirane Programom:

- prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta prema godišnjoj dinamici,
- rad lovočuvarske službe, obilazak područja obuhvata Programa radi suzbijanja ne dozvoljenih radnji u vezi s lovnim gospodrenjem,
- podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom radi sprječavanja šteta,
- rastjerivanje divljači,
- hortikulturni i arborikulturni zahvati
- stupačarenje, sokolarenje,
- eventualni odstrjel divljači uz poštivanje svih zakonskih i podzakonskih akata vezanih za tu aktivnost.

5.1. ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Na području obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC" nalaze se sljedeća zaštićena područja:

- **Cret Banski Moravci – posebni rezervat, botanički**
 - **opis granice:** Cret s okolnom šumom u Banskim Moravcima koji se nalazi na dijelovima k.č. broj 576/1 i k.č. broj 576/2, obje u k.o. Banski Moravci.
 - **Ukupna površina:** 1,81 ha
 - **Datum proglašenja:** 05.11.1967.
 - **Površina obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC":** - u cijelosti
- **Karlovac – Vrbanićev perivoj – spomenik parkovne arhitekture, park**
 - **opis granice:** Vrbanićev perivoj nalazi se na istočnoj strani grada Karlovca, uz samu rijeku Koranu. Obuhvaća kat. česticu broj 964, k.o. Karlovac II.
 - **Ukupna površina:** 4,58 ha
 - **Datum proglašenja:** 30.12.1970.
 - **Površina obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC":** - u cijelosti
- **Karlovac – Marmontova aleja – spomenik parkovne arhitekture, park**
 - **opis granice:** Drvored platana u Ulici Maksima Gorkog (Marmontova aleja) u Karlovcu, na kat. čest. 1380, k.o. Karlovac. (Danas - k.č. 4202/2)
 - **Ukupna površina:** 1,89 ha
 - **Datum proglašenja:** 18.05.1968.
 - **Površina obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC":** - u cijelosti

Zaštićenim područjem koji se nalazi unutar obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC" upravlja Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije".

5.2. STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE I UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI

• Sisavci

Širokouhi mračnja (*Barbastella barbastellus* Schreber)
 Vuk (*Canis lupus* L.)
 Dabar (*Castor fiber* L.) – L*
 Divlja mačka (*Felis silvestris* Schreber) – L*
 Vidra (*Lutra lutra* L.)
 Dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii* Kuhl)
 Puh orašar (*Muscardinus avellanarius* L.)
 Velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii* Kuhl)
 Dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii* Bonaparte)
 Riđi šišmiš (*Myotis emarginatus* E. Geoffroy)
 Veliki šišmiš (*Myotis myotis* Borkhausen)
 Sivi dugoušan (*Plecotus austriacus* Fischer)
 Južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale* Blasius)
 Veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum* Schreber)
 Mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros* Bechstein)

• Ptice

Kobac (*Accipiter nisus* L.)
 Vodomar (*Alcedo atthis* L.)
 Orao kliktaš (*Aquila pomarina* Brehm)
 Patka njorka (*Aythya nyroca* Gldenstdt)
 Škanjac (*Buteo buteo* L.)
 Zelendur (*Carduelis chloris* L.)
 Dugokljuni puzavac (*Certhia brachydactyla* Brehm)
 Bjelobrada čigra (*Chlidonias hybrida* Pallas)
 Bijela roda (*Ciconia ciconia* L.)
 Batokljun (*Coccothraustes coccothraustes* L.)
 Golub dupljaš (*Columba oenas* L.)
 Kosac (*Crex crex* L.)
 Veliki djetlić (*Dendrocopos major* L.)
 Źuta strnadica (*Emberiza citrinella* L.)
 Sivi sokol (*Falco peregrinus* L.)
 Štekavac (*Haliaeetus albicilla* L.)
 Vjetruša (*Falco tinnunculus* L.)
 Lastavica (*Hirundo rustica* L.)
 Vijoglav (*Jynx torquilla* L.)
 Slavuj (*Luscinia megarhynchos* Brehm)
 Crna lunja (*Milvus migrans* Boddaert)
 Bijela pastirica (*Motacilla alba* L.)
 Vuga (*Oriolus oriolus* L.)
 Plavetna sjenica (*Parus caeruleus* L.)
 Velika sjenica (*Parus major* L.)
 Škanjac osaš (*Pernis apivorus* L.)
 Zviždak (*Phylloscopus collybita* Vieillot)
 Siva štijoka (*Porzana parva* Scop)
 Źutarica (*Serinus serinus* L.)
 Crnokapa grmuša (*Sylvia atricapilla* L.)
 Siva grmuša (*Sylvia borin* Boddaert)

- **Gmazovi**

Sljepić (*Anguilla vulgaris* L.)
Obična bjelouška (*Natrix natrix* L.)
Riđovka (*Vipera berus* L.)
Poskok (*Vipera ammodytes* L.)
Barska kornjača (*Emys orbicularis* L.)
Livadna gušterica (*Lacerta agilis* L.)
Ribarica (*Natrix tessellate* Laurenti)

- **Vodozemci**

Velika zelena žaba (*Rana ridibunda* Pallas.)
Livadna smeđa žaba (*Rana temporaria* L.)
Žuti mukač (*Bombina variegata* L.)
Zelena krastača (*Bufo viridis* Laurenti)
Gatalinka (*Hyla arborea* L.)
Mala zelena žaba (*Pelophylax lessonae* Camerano)
Šumska smeđa žaba (*Rana dalmatina* Fitzinger in Bonaparte)
Planinski vodenjak (*Ichthyosaura alpestris* Laurenti)
Veliki vodenjak (*Triturus carnifex* Laurenti)

* L vrsta se nalazi i na popisu divljači Zakona o lovstvu ("Narodne novine", broj 99/18., 32/19., 32/20.) te se gospodarenje odobrava sukladno članku 155. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine", broj 80/13., 15/18., 14/19., 127/19.), a provodi sukladno odredbama Zakona o lovstvu ("Narodne novine", broj 99/18., 32/19., 32/20.) temeljem planova gospodarenja.

Strogo zaštićene životinjske vrste koje mogu imati utjecaja na lovno gospodarstvo ili na koje lovno gospodarstvo može imati utjecaj:

- **Sisavci**

Vuk (*Canis lupus* L.)

Prosječna je masa odrasloga vuka s područja Hrvatske 31 kg (Kusak, neobjavljeno). Od vrha nosa do vrha repa dugački su prosječno 170 cm (rep = 42 cm), a prosječna im je visina u grebenu 70 cm. Boja vučjega krzna ovisi o udjelu crnih, sivih i smeđih pokrovnih dlaka. U Hrvatskoj mu je boja krzna uvijek siva; leđa i rep su tamnosive boje koja prema trbuhu i nogama prelazi u svijetlosivu. Na prednjoj strani podlaktice najčešće ima tamnu prugu, iako su pronađeni i primjerci bez nje (Kusak, neobjavljeno). U različitim dijelovima svijeta žive vukovi kojima boja varira, u rasponu od bijele, preko svijetlosmeđe, crvenkaste, do sive i crne (Mech, 1970.). Vučji čopor je hijerarhijski ustrojen: roditeljski par vukova drži dominantan položaj, a ostali pripadnici čopora međusobno grade odnose nadređenosti i podčinjenosti. Dominantan vuk ili vučica odlučuje kada će čopor ići u lov, gdje će biti brlog, a hijerarhijska struktura vidljiva je i pri hranjenju na plijenu: podčinjeni vukovi jedu nakon nadređenih. Osim toga, jaka dominacija, osobito po ženskoj liniji, onemogućava parenje podčinjenih članova, bilo međusobno ili s jednim od dominantnih vukova. Tako samo jedna vučica u čoporu može imati mlade, što je jedan od mehanizama samoregulacije veličine populacije toga vršnog predatora. U isti je mah spriječeno i parenje u srodstvu. Nemogućnost parenja i nedostatak hrane tjera podčinjene vukove na napuštanje roditeljskoga čopora i njegova teritorija. To se najčešće događa u drugoj i trećoj godini života mladih vukova. Vučica se tjera jednom u godini, u razdoblju kraj siječnja - travanj, u sjevernijim predjelima kasnije, u južnijima ranije. Tjeranje traje tri tjedna, a samo parenje događa se u trećem tjednu. Skotnost traje 63 dana, a vučići se rađaju u brlogu koji je vučica prije iskopala. Ako se brlog ne uznemirava, vukovi se njime koriste i više godina uzastopno. U leglu je najčešće 4 - 7 mladih, koji su slijepi i gluhi do 11. - 15. dana života, a sišu do dobi od šest do osam mjeseci kada postupno prelaze na hranu koju im donose svi drugi članovi čopora. Mjesto na kojemu se nalaze vučići tijekom odrastanja i na koje se odrasli vukovi iz čopora svaki dan vraćaju zove se okupljalište. Štenad može tijekom ljeta biti i više puta premještena s jednog okupljališta na drugo. Do prve zime vučići već postiču veličinu odrasloga vuka i tada počinju putovati s čoporom. Spolnu zrelost postiču u dobi od 22 mjeseca, nakon čega mogu i napustiti svoj čopor (Mech, 1970.; Garms. i Borm, 1981.).

Dabar (*Castor fiber* L.)*

Divlja mačka (*Felis silvestris* Schr.)*

Vidra (*Lutra lutra* L.)

Europska vidra je poluvodena ili semiakvatična životinja iz porodice kuna (lat. Mustelidae) koja se prepoznaje po dugom vitkom tijelu, kratkim nogama te dugim, jednoliko koničnim repom. Ukupna dužina tijela kod mužjaka koji teže oko 10 kg iznosi od 100 do 135 cm, od čega na rep otpada od 40 do 50 cm. Ženke su u prosjeku manje te njihova ukupna dužina tijela iznosi od 90 do 125 cm, dok je dužina repa od 35 do 45 cm, a težina oko 7 kg. Krzno koje prekriva tijelo je smeđe do tamnosmeđe boje, sa svjetlijom trbušnom stranom koja je sivkasta do bijela. Pojedine se jedinice mogu razlikovati po svjetlijem području u obliku mrlje koje se nalazi na grlu. Na glavi se ističe široka njuška, dok su uši slabo razvijene. Sve četiri šape između pet prstiju imaju plivajuću kožicu. Pri elegantnom plivanju vidra ostavlja za sobom val u obliku slova U, a izvan vode proviruju joj samo oči i nos. Kada roni pod vodom, ostavlja lanac mjehurića zraka na površini. Vidrino je krzno glatko kada je uronjeno u vodu te se izvan vode brzo suši, pri čemu se dlake sljepljuju dajući trnoviti izgled. Najviše lovi u močvarnim vodama, gdje u potrazi za hranom prelazi velike udaljenosti i pritom se seli iz jednog u drugi riječni sustav. Tragovi im se najčešće znaju vidjeti u blatu kraj potoka i rijeka. Razlog usamljениčkom načinu života vidre je potreba za velikim životnim prostorom. Ona ga redovito kontrolira i označuje svojim izmetom. Vidra se prvenstveno hrani ribom, no najomiljenija hrana su joj jegulje, rakovi, vodeni kukci, žabe, a ako je u bočatoj vodi u blizini mora hrani se morskim rakovima i ribom. Vrlo je okretna pod vodom, a građa njezina tijela daje joj nenadmašivu sposobnost za plivanje i ronjenje. Plijen hvata oštrim i snažnim zubalom. Vidre nemaju određeno vrijeme za parenje, a najčešće nosi 2 – 3 mladunca. Mužjaci spolno zreli postaju s 18 mjeseci a ženke s 2 godine. Prvih šest tjedana života mladunci su potpuno bespomoćni i žive samo od majčina mlijeka. Mužjaci ne sudjeluju u podizanju mladih. Nakon osam do devet mjeseci mlade će se vidre prvi put odvojiti od majke na kratko vrijeme. Potpuno samostalne postaju s dvanaest mjeseci.

* vrste opisane u poglavlju 4.1.

- Ptice

Kobac (*Accipiter nisus* L.)

Kobac je sličan svom krupnijem rođaku, jastrebu kokošaru. Ženka je znatno krupnija od mužjaka, teška do 280 g, dok mužjak doseže samo 150 g. Dužina ženke je do 38 cm, mužjaka do 28 cm. Raskrlijena ženka mjeri 70 do 80 cm, mužjak 60 do 65 cm. Noge su mu tanke i dugačke. Kljun je tipičan za ptice grabljivice. Ženka je na leđima smeđa, mužjak modrosiv. Na prsima je ženka siva, mužjak rđastosmeđ, oboje s tamnijim poprečnim prugama. Kraj donjeg dijela tijela je bijel. Dugi, ravno završeni rep ima četiri poprečne pruge. Mlade ptice su tipično jarebičje obojene. U letu se vide kratka i široko zaobljena krila. Kobac ptičar ne leti visoko, nekoliko udara krilima smjenjuje s jedrenjem. Kruži rijetko, nikada ne trepće krilima kao vjetruške. Dugački rep mu omogućuje veoma vješto manevriranje između stabala, grmlja i u krošnjama drveća. Kobac ptičar najviše voli šume s podrastom grmlja i čistinama i rubove šuma u sredogorju. Živi pritajeno, neupadljiv je i na mjestima gdje nije rijedak. Živi na mjestu ili skita, ali ne daleko. Zimi izgleda da tih ptica ima više, jer traže sitne ptice u blizini ljudskih naselja, posebno na ptičjim hranilištima. Kobac ptičar lovi plijen tako da sa stabla ili iz laganog leta jurne u brzi progon ili leti nisko iznad prepreka i nenadano se pojavi iznad jata preplašenih sitnih ptica. Za vrijeme lova prati svaki pokret odabrane žrtve, dok je ne uhvati široko raširenim prstima. Taj grabežljivac progona svoj plijen sve do ljudskih naselja i ptičjih hranilišta i ne plaši se ni mase ljudi. Dogodi se da kobac ptičar pri žestokom napadu naleti na prepreku i ubije se.

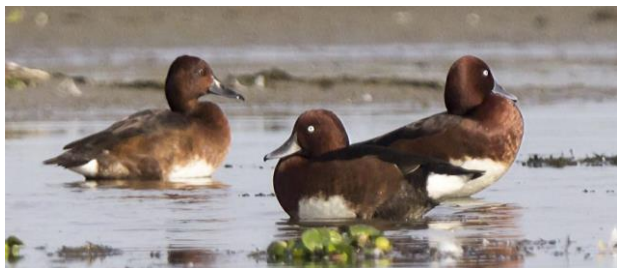
Orao kliktaš (*Aquila pomarina* Brehm.)

Orao kliktaš je najbliži orlu klokotašu, od kojega je nešto manji. Dostiže dužinu od 55 do 66 cm, raspon krila je od 135 do 168 cm, a tjelesna masa mu je oko 1,5 kilogram. Ženke su uvijek nešto krupnije od mužjaka. Srednje je veličine sa širokim krilima koja završavaju dugim perima i ima mali kljun. Perje je tamno smeđe boje koje je blijeđe na glavi, vratu i naramenicama, s bijelom mrljom u obliku slova "V" na krilima i repu. Perje s donje strane krila je mnogo svjetlije od gornje strane. Mladunci su tamniji s gornje strane od odraslih jedinki. Hrvatski naziv mu potječe od glasanja visokim tonom koji podsjeća na visoki pseći lavež.

Orao kliktaš je ptica selica i glavno stanište su mu Istočna Europa (gdje živi oko 95 % ukupne populacije ove vrste) i Mala Azija, dok zimuje u jugoistočnoj Africi. Živi u šumama, blizu vlažnih livada i plavnih područja, ali može ga se pronaći i u višim predjelima. Gnijezdi se u krošnjama poplavnih šuma hrasta i jasena. Orao kliktaš se nalazi na crvenom popisu ugroženih vrsta životinja Hrvatske zbog onečišćenja voda, poljodjeljstva, nestajanja močvarnih područja, te lova i kirvolova.

Patka njorka (*Aythya nyroca* L.)

Prirodna staništa su joj močvare i jezera oko metar ili malo više dubine, naša je brojna gnjezdarica močvarnih područja. Gnijezdi se u južnoj i istočnoj Europi, te južnoj i zapadnoj Aziji. Djelomično je selica. Odrasli mužjak je kestenjaste boje sa tamnijim leđima i žutim očima. Čisto bijelo perje ispod repa je razlikuje od donekle slične krunaste patke. Ženka je slična, ali bljeđa, sa tamnim okom. Vrlo je društvena, zimi formira velika jata. Hranu nalazi ronjenjem. Hrani se vodenim biljkama, mekušcima, vodenim kukcima i malim ribama. Gnijezdi u gustim tršćacima i drugoj vodenoj vegetaciji, a gnijezda gradi na tlu blizu vode ili iznad vode na plutajućim platformama. U gnijezdu obično ima 6 – 12 jaja. Mužjak nakon parenja napušta ženku koja sama inkubira jaja i brine se o mladuncima. Mladunci su potkušci te ubrzo napuštaju gnijezdo i zajedno sa ženkom traže hranu. Hrane se biljnom hranom, uglavnom sjemenkama vodenog bilja te raznim beskralježnjacima i sitnim ribama. Patke njorke se često mogu vidjeti kako zaranjaju i traže hranu ispod površine vode, što ne čudi obzirom da pripadaju u grupu patki ronilica.

Škanjac (*Buteo buteo* L.)

Škanjac je, nakon vjetruše, druga najrasprostranjenija ptica grabljivica u Europi. Na sjeveru Europe i po Rusiji je selica te se tamo dolazi samo gnijezditi, dok je u ostalim dijelovima Europe stanarica. Nalazi ga se na raznim staništima, od šume i rijetko pošumljenih područja preko obrađenih površina do vlažnih staništa kakva su tresetišta i cretovi. Živi na rubovima šuma, gdje gradi gnijezda. Srednje veličine i raznolike boje perja koja se može kretati od tamnosmeđe do skoro potpuno bijele. Smeđi primjerci su karakteristični po velikim bijelim mrljama s gornje strane krila. Duljina tijela se kreće od 51 – 57 centimetara, a raspon krila mu je od 110 – 150 cm. Težak je do 1 kg. Velika krila i širok kratak rep su prilagodba za jedrenje na zračnim strujama (termalima). Ženke su u pravilu nešto veće od mužjaka. Noge su mu kratke sa snažnim kandžama.

Škanjac obično vrebava s povišenog položaja (stupovi uz cestu, telefonski stupovi, stabla) a kad ugleda potencijalnu žrtvu laganim zamaskiranim krilima uzima zalet i potom se obrušava. Može ga se vidjeti i kako lebdi iznad jednog mjesta na livadi ili njivi, čekajući da se pojavi plijen. Isto tako, može ga se vidjeti kako hoda po zemlji, tražeći kukce i crve. Sluh mu je vrlo istančan i njime također otkriva plijen. Hrani se uglavnom malim sisavcima, ali zna loviti gmazove, vodozemce, kukce, beskralježnjake, mlade ptice, voluharice, miševе i gujavice. Ponekad se hrane i strvinama, što dovodi do toga da ih optužuju za napade na malu janjad. U vrijeme parenja mužjak i ženka škanjca izvode svadbeni let u zraku tako da si nogama dodaju grane. Vrhunac udvaranja je zajednički let isprepletenih nogu. Početkom proljeća ženka u gnijezdo snese najčešće tri jaja. Na njima sjede i mužjak i ženka, a iz njih se izliježu čučavci – mladi ptici koji su slijepi, goli i posve ovisni o roditeljima koji im donose hranu. Tek nakon četrdesetak dana oni postaju samostalni.

Bijela roda (*Ciconia ciconia* L.)

Bijela roda je ptica iz porodice roda (*Ciconiidae*) koja ima dug i crven kljun. Dugačak vrat i duge, crvene i tanke noge. Perje joj je bijele boje, a na krilima se nalazi nešto duže i crno perje. Ženka i mužjak ne razlikuju se s obojenošću. Staništa su joj područja uz močvare, poplavne livade i vlažne šume. Let joj je spor. Glasa se klepetanjem. Hrani se različitim malim životinjama, kao što su kukci te svime onim što može uloviti. U travnju ili svibnju savija veliko gnijezdo, u krošnji stabla ili na krovovima kuća. Najčešće ima pet jaja. Oba roditelja sjede na jajima i brinu se o mladima. Živi u srednjoj i istočnoj Europi. Bijela roda je strogo zaštićena kao i crna roda. Selica je. U Hrvatskoj gnijezdi 1500 parova ove vrste u kontinentalnom dijelu zemlje u selima dolina rijeka Drave, Save i Dunava. Ova vrsta ptice gradi jedno od najvećih i najtežih gnijezda u ptičjem svijetu: višegodišnje gnijezdo veliko je 180 x 180 x 80 cm, a može težiti preko 1 tone.

Golub dupljaš (*Columba oenas* L.)

To je ptica selica, naša gnjezdarica. Glava, vrat, gornji dio krila i donji dio leđa su plave boje. Gornji dio leđa je smeđeplav, a prema guši prelazi u boju crnog vina. Donji dio tijela mu je zagasito plav. Velika letna pera u krilima su plava, kao i pera repa. Na krilima ima jednu prugu mrke boje. Kljun mu je blijedo žute boje sa crvenim nosom.

Doseže veličinu do 32 cm a raspon krila mu je oko 70 cm. Teži do 350 grama. Mužjaci i ženke se ne razlikuju, a glasanje podsjeća na glasove "uu ru". Živi u prorijeđenim starim šumama, a gnijezdi su u dupljama drveća (dupljaš). Osnovna boja mu je modro siva, na vratu ima zelenu boju, poprečne pruge na krilima su manje nego kod divljeg goluba. Hrani se prvenstveno raznim sjemenjem, plodovima maslina, zrnjem žita, sjemenjem korovskih biljaka, četinjača i drugog drveća. Ranije je činio dosta štete poljoprivredi, ali kako se danas posvećuje veća pažnja šumama, šupljih stabala je sve manje, pa je sve manje i golubova dupljaša. Ženka nosi dva puta godišnje po dva jaja, mladi se izlegu poslije 17 – 18 dana leženja. Par se izmijenjuje na gnijezdu i u podizanju mladih. Znaju prihvatiti i ponuđene kućice za ptice. Obično se legu tri puta godišnje, ali uvijek u novoj duplji, jer u starome gnijezdu ostane dosta izmeta mladunaca. Zbijenog je tijela, dobar letač a hrani se sjemenjem, žitaricama i slično. Neprijatelji su mu jastreb kokošar i kobac ptičar.

Kosac (*Crex crex* L.)

Odrasla ptica velika je 22-25 cm s rasponom krila između 46 i 53 cm. Doseže težinu između 125 i 210 g. Kosac je ptica selica koja pripada porodici kokošica (*Rallidae*). Kosci su selice koje na svoja gnjezdilišta pristižu krajem travnja. Od svibnja do kolovoza podignu 2 legla ptića (8-12 jaja po leglu). Ujesen, u rujnu i studenome kosci sele u Afriku na zimovanje. Kosci su sukcesivno poligamni, što znači da mužjak nakon uspješnog prvog legla, osniva novo leglo s dugom ženkom često na drugom, susjednom teritoriju. Kosci žive skrovito u visokoj vegetaciji, a svoju prisutnost odaju samo noćnim pjevom mužjaka. Zato se i veličina populacije iskazuje brojem pjevajućih mužjaka. Kosci gnijezde na travnjacima, koji su u uglavnom ljudskom rukom stvorena staništa, a intenzitet ispaše ili košnje na njima određuje i da li će neki travnjak biti pogodan za gniježđenje kosaca ili ne. Da bi uspješno gnijezdili trebaju visoku i gustu travnjačku vegetaciju. Zbog intenziviranja poljoprivrede tj. pretvaranja travnjaka u oranice ili pak zbog napuštanja poljoprivredne proizvodnje i zarastanja travnjaka u šikare kosci gube svoja gnjezdilišta. Populacije kosaca su gotovo u cijeloj Europi pretrpjele su znatan pad brojnosti tijekom druge polovice 20. stoljeća. Kosci se gnijezde širom Euroazije, od Atlantika do zapadnog Sibira, a zimuju na travnjacima istočne i jugoistočne Afrike.

Sivi sokol (*Falco peregrinus* Tunstall)

Gornji dio tijela sivog sokola je tamnosive boje sa upadljivim pjegama. Lice mu je bjelkasto sa uočljivim crnim brkom. Tjeme je crvenkaste boje. Ručna pera na krilima su crna, a iznutra imaju bijele trake. Po cijelom tijelu protežu se crne pruge koje se prema kraju repa šire. Rubovi repa su sivo-bijeli. Kljun mu je taman, malo plavkast sa crnim krajem. Noge su u nijansama žute boje. Na gornjem dijelu kljuna ima izraslinu koja ulazi u donji dio kljuna i zove se zub. Zub imaju samo sokolovi, dok ga orlovi, kobci i jastrebovi nemaju. Zub služi za trganje vratnog kralješka plijena. U letu ga karakteriziraju uska krila i relativno kratak rep koji se pri kraju suzuje. Glasa se "ke-ke-ke" ili "gre-gre-gre". Sivi sokolovi su monogamne ptice, ali ako jedan od partnera uginu onaj drugi ubrzo nađe novog partnera. Sivi sokol ne gradi gnijezdo, nego zauzima gnijezdo drugih ptica i to najčešće vrana. Gnijezdi se na drveću, stijenama, ruševnim kulama, ali i na zemlji. Ženka jednom godišnje snese 2 – 4 jaja na kojima sjedi 28 do 35 dana, a nakon što se izlegnu mladi oni ostaju u gnijezdu 35 do 40 dana. Nakon toga ih se još hrani i izvan legla. Sivi sokol specijaliziran je za lov ptica i to u letu. Lovi ptice do veličine patke, a najčešće lovi svrake, vrane, golubove, čvorke te male pjevice. Iznimno lovi sisavce i to uglavnom vjeverice. Gnijezdi se u cijeloj Europi, osim u najsjevernijim područjima kao što je Skandinavija i Island.

Orao štekavac (*Haliaeetus albicilla* L.)

Orao štekavac ili bjelorepan spada u red ptica grabežljivica, u porodicu orlova. Najveći je orao u Europi i najveći grabežljivac među orlovima. Na žalost spada u ugrožene vrste i zakonom je zaštićen. Stručnjaci procjenjuju da u Hrvatskoj živi oko 150 parova. Orao štekavac obično se zadržava uz jezera, rijeke i obalna područja gdje je obilje ribe. Orao štekavac je velika i snažno građena ptica. Zahvaljujući rasponu krila od 2 pa čak do 2.5 metra satima može jedriti na uzgonu toplijeg zraka. Pri tome je vršno perje na krilima rašireno, glava i vrat istegnuti su prema naprijed, a odostraga je kratki klinasti rep.

Ženke su obično nešto veće od mužjaka. Dužina tijela od kljuna do repa iznosi između 70 i 90 cm, no obzirom na svoju veličinu, orao štekavac je zapravo vrlo lagan. Težak je u prosjeku 6 kg. Hrani se uglavnom ribama, pticama močvaricama kao što su patke, gnjurci i čaplje, manjim sisavcima, kornjačama i zmijama. Njegovo najubojitije oružje nije kljun, već oštre kandže na nogama. Njima može ugrabiti plijen i odnijeti ga u gnijezdo ili neko mirnije mjesto. Bjelorepi štekavci žive u paru cijeli život. Povezanost učvršćuju čestim letovima i zajedničkim obrušavanjima. Gnijezde se u blizini rijeka, jezera ili ribnjaka. Zajedno grade vrlo veliko gnijezdo visoko u krošnjama hrasta ili jasena. Orao štekavac ima samo jedno leglo godišnje. Ženka leže 3-5 jaja već početkom godine. Mladi se izvale nakon 40 dana. Iako se o mladuncima brinu oba roditelja više tjedana, visok postotak ne preživi prvu godinu života. Mladog štekavca prepoznamo po tamnijem kljunu, tamnijoj boji perja i bez karakterističnog bijelog repa. Mladunci s pet godina starosti dobivaju potpunu obojenost kao odrasle jedinke. Tada će pronaći životnog partnera i sagraditi prvo gnijezdo. Štekavac se nalazi na vrhu hranidbenog lanca i nema prirodnih neprijatelja. Životni vijek orla štekavca je oko 36 godina. Na žalost stvarni životni vijek je dosta kraći. U zatočeništvu žive duže, ali rijetko imaju potomstvo. Oko 15 % populacije ove predivne ptice gnijezdi se na području Lonjskog polja. U Europi njihov broj je znatno smanjen te je doveden na rub istrebljenja.

Vjetruša (*Falco tinnunculus* L.)

Dužina tijela odrasle ptice iznosi do 35 cm, raspon krila za vrijeme leta iznosi do 78 cm. Masa tijela varira od 155 grama do 315 grama. U vjetruše je prisutan spolni dimorfizam. Mužjaci su manji od ženki, kao i u svih ptica grabljivica. Na leđima mužjaka je perje kestenjastosmeđe boje prošarano tamnim pjegama. Glava i vrat mužjaka su plavosive boje. Ženka ima smeđe perje na leđima i glavi prošarano crnim pjegama i crtama. Oko oka je žuti obrub. Na bazi kukasto savijenog kljuna nalazi se žuta pokljunica. Letna pera su duga i imaju poprečne pruge crne boje, na vrhovima pera su svjetlija. Repno perje je dugo i sadrži poprečne pruge. Završna pruga je najdeblja. Pisnica je gola bez perja, žute je boje. Na prstima nogu su crne kandže, tri prsta usmjerena su naprijed i jedan nazad. Vjetruša zadivljuje svojim specifičnim ponašanjem u zraku prilikom lova. Zaustavlja se pri letu u zraku u jednoj točki na određenoj visini. Tada snažno treperi krilima pri čemu je repno perje rašireno poput lepeze i pomno promatra eventualni plijen na tlu. Mišići rade sinkronizirano kako bi glava ostala nepomična. Izuzetno oštar vid ovim pticama pomaže pri uočavanju plijena. Vjetruše vide i u UV području koje mi ljudi ne možemo registrirati. To obilježje im omogućuje zapažanje isparavanje mokraće miša jer poljski miševi označavaju svoj teritorij mokraćom. Vjetruša se glasa snažno i prodorno klićući "kii-kii-kii", pa je vjerojatno zbog toga ova u narodu dobila naziv klikavka, odnosno klickavac.

Crna lunja (*Milvus migrans* Boddaert)

Naseljava četiri kontinenta, te je jedna od najbrojnijih ptica grabljivica. Naseljava veoma raznolika prirodna staništa od močvara, riječnih obala, savana, šumaraka pa do naselja i gradova. Guste šume, čiste pustinje i visoke planine su jednima područja gdje ova vrsta pri normalnim uvjetima ne dolazi. Crna lunja je ptica srednje veličine iz familije *Accipitridae*. Trenutna globalna populacija se procjenjuje na oko 6 milijuna primjeraka. Za razliku od drugih grupa, crne lunje se oportunistički lovci i imaju veću sklonost ka sakupljanju otpadaka. One provedu puno vremena leteći u potrazi za hranom. Njih je lako prepoznati po obliku krila i repa. Hrani se strvinama, ali i živim plijenom (insekti, ptice, mali sisavci). Gnijezda grade na granama drveća, liticama. Monogamna je ptica i sparuje se sezonski, ali isti par može obnavljati vezu i gnijezditi se i po nekoliko godina. Gnijezdo grade na drveću u listopadnim šumama. Godišnje ima jedno leglo, sa obično tri jajeta koja polaže početkom svibnja. Inkubacija traje 30-38 dana. O mladima vode brigu oba roditelja. Od svih grabljivica, crna lunja je najdruštenija ptica. Često se hrani u grupama, a i gnijezdi se u kolonijama i do 30 parova.

Škanjac osaš (*Pernis apivorus* L.)

Ptice grabljivica iz porodice jastrebova (*Accipitridae*) koja ne pripada u škanjce nego potporodici *Perninae* ili osaše. Selica je, zimuje u Africi, južno od Sahare. U Hrvatskoj je za gniježdenja najbrojniji u šumskim područjima panonske Hrvatske. Škanjac osaš naseljava šume bogate proplancima. Često je u mješovitom, mozaičnom krajoliku. Hrani se saćima, odnosno ličinkama i kukuljicama opnokrilaca, manje se hrani drugim kukcima, vodozemcima, gmazovima, sitnim sisavcima i dr.

Gnijezdo grade na granama velikog drveća, na jajima leže i o pticima se brinu oba roditelja. U pologu su obično 2 jaja. Inkubacija traje 30 – 35 dana, ptići su sposobni za let nakon 75 – 100 dana. Živi sam ili u paru. Za selidbe su samotni ili u rahlim jatima. Monogamni su, veze traju najmanje jednu sezonu. Vrsta se razlikuje od škanjca (*Buteo buteo*) po dužim i užim krilima (raspon krila 135 – 150 cm) te po dužem vratu i manjoj "golubolikoj" glavi te manjem kljunu. Bitna karakteristična razlika od ostalih jednako velikih smeđih grabljivica je svjetliji rep koji ima tri tamnije trake (dvije na osnovi, a jedna pri vrhu) kao i tri tamnije pruge preko svjetlijeg potkrilja. Ima više glasanja, a ljetni zov mu je nešto viši od škanjčevog. Smatra se da je na našem području prisutan samo tijekom ljeta kao selica gnjezdarica.

Ugroženi i rijetki stanišni tipovi na području obuhvata Programa Zaštite divljači "GRAD KARLOVAC":

Prirodno stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica kopnenog ili vodenog ekosustava, određena geografskim, biotičkim i abiotičkim svojstvima, neovisno o tome je li potpuno prirodno ili doprirodno. Sva istovrsna staništa čine jedan stanišni tip.

Stanište divlje vrste je okoliš određen specifičnim abiotičkim i biotičkim svojstvima, u kojem vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkog ciklusa.

Temeljem članka 52. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode stanišni tip je u povoljnom stanju ako:

- je njegovo prirodno područje rasprostranjenosti i površina koju pokriva stalna ili se povećava;
- postoji, i u doglednoj budućnosti će se vjerojatno održati, specifična struktura i funkcije nužne za njegov dugoročni opstanak;
- su njegove značajne vrste u povoljnom staništu.

Temeljem stavka 3. istog članka očuvanje ekosustava osigurava se očuvanjem stanišnih tipova u povoljnom stanju, odnosno obnavljanjem stanišnih tipova kojima je narušeno povoljno stanje.

Ugrožena i rijetka staništa – Prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa ("Narodne novine", broj: 27/21.) na području obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC" prisutna su neka ugrožena i rijetka staništa.

Prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa, ugroženi i rijetki stanišni tipovi prisutni na području obuhvata Programa zaštite divljači "GRAD KARLOVAC" su sljedeći:

*NKS kod	Naziv
A.3.2.	Slobodno plivajući flotantni i submerzni hidrofiti (Razred <i>LEMNETEA</i> O. de Bolòs et Masclans 1955, red <i>LEMNETALIA MINORIS</i> O. de Bolòs et Masclans 1955)
A.3.3.	Zakorijenjena vodenjarska vegetacija (Razred <i>POTAMOGETONETEA</i> Klika in Klika et Novák 1941, Red <i>POTAMOGETONETALIA</i> Koch 1926)
A.4.1.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi (Razred <i>PHRAGMITO-MAGNOCARICETEA</i> Klika in Klika et Novák 1941)
C.2.2.3.	Zajednice higrofilnih zeleni (Sveza <i>Calthion palustris</i> Tx. 1937)
C.2.2.4.	Periodički vlažne livade (Sveza <i>Deschampsion caespitosae</i> Horvatić 1930)
C.2.3.2.	Mezofilne livade košanice Srednje Europe (Sveza <i>Arrhenatherion elatioris</i> Br.-Bl. 1926, syn. * <i>Arrhenatherion elatioris</i> Luquet 1926)
C.2.3.2.1.	Srednjoeuropske livade rane pahovke (As. <i>Arrhenatheretum elatioris</i> Br.-Bl. ex Scherrer 1925)

C.2.4.1.	Nitrofilni pašnjaci nizinskog vegetacijskog pojasa (Sveza <i>Agropyro-Rumicion crispi</i> Nordhagen 1940)
C.3.3.1.	Brdske livade uspravnog ovsika na karbonatnoj podlozi (Sveza <i>Bromion erecti</i> Koch 1926)
C.5.4.1.1.	Visoke zeleni s pravom končarom (<i>Filipendula ulmaria</i>)
E.1.1.	Poplavne šume vrba (Sveza <i>Salicion albae</i> Soó 1951)
E.2.1.	Poplavne šume crne johe i poljskog jasena (Sveze <i>Alnion incanae</i> Pawłowski et al. 1928 i <i>Alnion glutinosae</i> Malcuit 1929)
E.2.2.	Poplavne šume hrasta lužnjaka (Sveza <i>Alno-Quercion roboris</i> Horvat 1950)
E.3.1.	Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume (Sveza <i>Erythronio-Carpinion</i> (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993 i sveza <i>Carpinion betuli</i> Isler 1931)
E.3.2.	Srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka te obične breze (Sveze <i>Quercion robori-petraeae</i> Br.-Bl. 1932)
E.4.5.	Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume (Podsveza <i>Lamio orvalae-Fagenion</i> (Borhidi 1963) Marinček et al. 1993)

*NKS - Nacionalna klasifikacija staništa (2021.)

5.3. EKOLOŠKA MREŽA

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže ("Nrodne novine", broj: 80/19.) te ju čine područja značajna za ptice (POP), područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS), posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS).

Natura 2000 je ekološka mreža sastavljena od područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova Europske unije. Njezin cilj je doprinijeti očuvanju povoljnog stanja više od tisuću ugroženih i rijetkih vrsta te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova. Dosad je u ovu ekološku mrežu uključeno oko 28000 područja na gotovo 20 % teritorija EU što je čini najvećim sustavom očuvanih područja u svijetu. **Natura 2000 se temelji na EU direktivama (Direktiva o pticama – Directive 2009/147/EC i Direktiva o staništima – Council Directive 92/43/EEC)**, područja se biraju znanstvenim mjerilima, a kod upravljanja tim područjima u obzir se uzima i interes i dobrobit ljudi koji u njima žive.

5.3.1. Područja ekološke mreže

Područja ekološke mreže RH (Natura 2000 područja)			
r.br.		Naziv područja	oznaka
1.	Područja očuvanja značajna za ptice – POP	Pokupski bazen	HR1000001
2.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS	Kupa	HR2000642
3.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS	Mrežnica-Tounjčica	HR2000593
4.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS	Korana nizvodno od Slunja	HR2001505
5.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS	Vukamnić-cret*	HR2001381

*u neposrednoj blizini

Ciljne vrste i ciljni stanišni tipovi područja ekološke mreže

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)							
Područja očuvanja značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite SPA)							
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (G=gnjezdarica; P=preletnica, Z=zimovalica)		
HR1000001	Pokupski bazen	1	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	crnoprugasti trstenjak		P	
		1	<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	G		
		2	<i>Anas strepera</i>	patka kreketaljka	G		
		1	<i>Aquila pomarina</i>	orao kliktaš	G		
		1	<i>Ardea purpurea</i>	čaplja danguba		P	
		1	<i>Ardeola ralloides</i>	žuta čaplja		P	
		1	<i>Aythya nyroca</i>	patka njorka	G	P	
		1	<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	G	P	Z
		1	<i>Casmerodius albus</i>	velika bijela čaplja		P	Z
		1	<i>Chlidonias hybrida</i>	bjelobrada čigra	G	P	
		1	<i>Chlidonias niger</i>	crna čigra		P	
		1	<i>Ciconia ciconia</i>	roda	G		
		1	<i>Ciconia nigra</i>	crna roda	G	P	
		1	<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica	G		
		1	<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica			Z
		1	<i>Circus pygargus</i>	eja livadarka	G		
		1	<i>Crex crex</i>	kosac	G		
		1	<i>Dendrocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić	G		
		1	<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna	G		
		1	<i>Egretta garzetta</i>	mala bijela čaplja		P	
		1	<i>Falco vespertinus</i>	crvenonoga vjetruša		P	
		1	<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	G		
		1	<i>Grus grus</i>	ždral		P	
		1	<i>Haliaeetus albicilla</i>	štekavac	G		
		1	<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	G	P	
		1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G		
		1	<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G		
		1	<i>Luscinia svecica</i>	modrovoljka		P	
		1	<i>Milvus migrans</i>	crna lunja	G		
		2	<i>Netta rufina</i>	patka gogoljica	G		
		1	<i>Nycticorax nycticorax</i>	gak		P	
		1	<i>Pandion haliaetus</i>	bukoč		P	
		1	<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	G		
		1	<i>Philomachus pugnax</i>	pršljivac		P	

		1	<i>Picus canus</i>	siva žuna	G		
		1	<i>Platalea leucorodia</i>	žličarka		P	
		1	<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	G		
		1	<i>Porzana porzana</i>	riđa štijoka	G		
		1	<i>Porzana pusilla</i>	mala štijoka		P	
		1	<i>Strix uralensis</i>	jastrebača	G		
		1	<i>Sylvia nisoria</i>	pjegava grmuša	G		
		1	<i>Tringa glareola</i>	prutka migavica		P	
		2	značajne negrijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka lastarka <i>Anas acuta</i> , patka žličarka <i>Anas clypeata</i> , kržulja <i>Anas crecca</i> , zviždara <i>Anas penelope</i> , divlja patka <i>Anas platyrhynchos</i> , patka pupčanica <i>Anas querquedula</i> , patka kreketaljka <i>Anas strepera</i> , siva guska <i>Anser anser</i> , glavata patka <i>Aythya ferina</i> , krunata patka <i>Aythya fuligula</i> , patka batoglavica <i>Bucephala clangula</i> , crvenokljuni labud <i>Cygnus olor</i> , liska <i>Fulica atra</i> , šljuka kokošica <i>Gallinago gallinago</i> , crnorepa muljača <i>Limosa limosa</i> , kokošica <i>Rallus aquaticus</i> , crna prutka <i>Tringa erythropus</i> , krivokljuna prutka <i>Tringa nebularia</i> , crvenonoga prutka <i>Tringa totanus</i> , vivak <i>Vanellus vanellus</i>)				

Kategorija za ciljnu vrstu: 1 = međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ; 2=redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)				
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)				
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znantveni naziv vrste/šifra stanišnog tipa
HR20000642	Kupa	1	obična lisanka	<i>Unio crassus</i>
		1	kiseličin vatreni plavac	<i>Lycaena dispar</i>
		1	potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>
		1	mladica	<i>Hucho hucho</i>
		1	bolen	<i>Aspius aspius</i>
		1	mali vretenac	<i>Zingel streber</i>
		1	peš	<i>Cottus gobio</i>
		1	dabar	<i>Castor fiber</i>
		1	vidra	<i>Lutra lutra</i>
		1	dunavska paklara	<i>Eudontomyzon vladkovi</i>
		1	vijun	<i>Cobitis elongatoides</i>
		1	veliki vijun	<i>Cobitis elongata</i>
		1	zlatni vijun	<i>Sabanejewia balcanica</i>
		1	potočna mrena	<i>Barbus balcanicus</i>
		1	velika pliska	<i>Alburnus sarmaticus</i>
		1	bjeloperajna krkuš	<i>Romanogobio vladkovi</i>
		1	gavčica	<i>Rhodeus amarus</i>
		1	plotica	<i>Rutilus virgo</i>
		1	Keslerova krkuš	<i>Romanogobio kessleri</i>
		1	tankorepa krkuš	<i>Romanogobio uranoscopus</i>
		1	mala svibanjska riđa	<i>Euphydryas maturna</i>
1	danja medonjica	<i>Euplagia quadripunctaria*</i>		
1	Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom	8210		
1	Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (Convolvulion sepil, Filipendulion, Senecion fluvialilis)	6430		

		1	Aluvijalne šume (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	91E0*
		1	Poplavne miješane šume Quercus robur, Ulmus laevis, Ulmus minor, Fraxinus excelsior ili Fraxinus angustifolia	91F0
		1	Izvori uz koje se taloži sedra (Cratoneurion) – točkaste ili vrpčaste formacije na kojima dominiraju mahovine iz sveze Cratoneurion commutati	7220*
		1	Vodni tokovi s vegetacijom Ranunculion fluitantis i Callitricho-Batrachion	3260

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)				
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)				
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znantveni naziv vrste/šifra stanišnog tipa
HR2000593	Mrežnica-Tounjčica	1	obična lisanka	<i>Unio crassus</i>
		1	potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>
		1	peš	<i>Cottus gobio</i>
		1	velika pliska	<i>Alburnus sarmaticus</i>
		1	dabar	<i>Castor fiber</i>
		1	vidra	<i>Lutra lutra</i>
		1	puzavi celer	<i>Apium repens</i>
		1	potočna mrena	<i>Barbus balcanicus</i>
		1	plotica	<i>Rutilus virgo</i>
		1	Sedrene barijere krških rijeka Dinarida	32A0
1	Vodni tokovi s vegetacijom Ranunculion fluitantis i Callitricho-Batrachion	3260		

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)				
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)				
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znantveni naziv vrste/šifra stanišnog tipa
HR2001505	Korana nizvodno od Slunja	1	dugonogi šišmiš	<i>Myotis capaccinii</i>
		1	vidra	<i>Lutra lutra</i>
		1	vijun	<i>Cobitis elongatoides</i>
		1	potočna mrena	<i>Barbus balcanicus</i>
		1	gavčica	<i>Rhodeus amarus</i>
		1	plotica	<i>Rutilus virgo</i>
		1	obična lisanka	<i>Unio crassus</i>
		1	Sedrene barijere krških rijeka Dinarida	32A0

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)				
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)				
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znantveni naziv vrste/šifra stanišnog tipa
HR2001381	Vukmanić-cret	1	Prijelazni cretovi	7140

Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip: 1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive o staništima (Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992.))

*Prioritetna vrsta/stanišni tip za zaštitu i očuvanje na razini Europske unije

Mjere zaštite:

- Neće se koristiti sredstva štetna za životinje ili stanište prilikom provođenja mjera propisanih Programom zaštite divljači.
- Neće se provoditi nikakva aktivnost kojom bi se uznemiravale ciljne vrste područja ekološke mreže ili se uništavalo njihovo stanište.
- Neće se zadirati u staništa niti će se provoditi bilo kakva aktivnost koja bi na bilo koji način ugrozila ciljna staništa ekološke mreže.

Planirani zahvati, radnje i djelatnosti uz poštivanje navedenih mjera neće imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže.

5.3.2. Analiza utjecaja aktivnosti planiranih Planom i opis načina ublažavanja utjecaja (na ciljne vrste i stanišne tipove)

- prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta prema godišnjoj dinamici – neće imati negativan utjecaj na ciljne vrste područja ekološke mreže a prilikom prebrojavanja ne koriste se nikakve štetne stvari niti instrumenti koji bi mogli negativno utjecati na ciljne vrste i stanišne tipove.
- rad lovočuvarske službe, obilazak područja obuhvata Programa radi suzbijanja ne dozvoljenih radnji u vezi s lovnim gospodrenjem, utjecat će i na ciljne vrste u smislu njihove zaštite, odnosno sprečavanja neželjenog krivolova, što nema negativnog utjecaja na ciljne vrste s obzirom da ciljne vrste predstavljaju vrste koje nisu divljač. Rad lovočuvarske službe može pozitivno doprinjeti i očuvanju stanišnih tipova te suzbijanja ne dozvoljenih radnji prema njima u smislu monitoringa i praćenja stanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova.
- provedba preventivnih, dijagnostičkih, kurativnih i higijensko – zdravstvenih mjera radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke, nema negativnih utjecaja s obzirom da ciljne vrste predstavljaju vrste koje nisu divljač te prema njima utjecaja neće biti, jednako tako ni prema rijetkim i zaštićenim stanišnim tipovima.
- edukacija stanovništva za pravilan izbor i primjenu zaštitnih sredstava u poljoprivredi i šumarstvu, imat će pozitivan utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove jer će se zaštitne sredstva koristiti stručno i racionalno.
- podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom radi sprječavanja šteta nema nikakvog utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove.
- rastjerivanje divljači i uklanjanje gnijezda problematičnih vrsta (vrane), neće imati negativnog utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove, jer se neće provoditi u pojasu 100 m od aktivnih gnijezda ciljnih vrsta ptica a može imati pozitivnog utjecaja iz razloga jer će se ciljano uklanjati gnijezda vrana koje su za vrijeme gniježdenja agresivne prema ostalim životinjskim vrstama te se hrane malim životinjama (žabe, kukci), jajima i mladim pticama. Njihovim rastjerivanjem povećat će se površine za gniježđenje i razmnožavanje ostalih vrsta pa tako i ciljnih vrsta.
- u slučaju pronalaska gnijezda strogo zaštićenih ptica grabljivica, lovne aktivnosti se neće provoditi u pojasu 300 m od gnijezda. Ova aktivnost neće imati nikakvog utjecaja na stanišne tipove.
- u slučaju pronalaska nastambi vidre, lovne aktivnosti se neće provoditi u pojasu 300 m od nastambi. Ova aktivnost neće imati nikakvog utjecaja na stanišne tipove.
- stupačarenje – postavljanje selektivnih klopki (živolovki) za hvatanje problematičnih vrsta divljači te postupanje s uhvaćenim vrstama divljači uz poštivanje zakona i propisa neće imati utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove jer će se ciljano hvatati određena vrsta divljači.
- hortikulturni i arborikulturni radovi neće imati utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove jer se radovi odnose na zelene površine unutar građevinskog zemljišta, ako će se ova mjera provoditi uz obalu stajačica i tekućica isto će obavljati izvan sezone gniježdenja ciljnih vrsta patak divljih i to u razdoblju od 15. kolovoza do 15. ožujka, sve livadne i travnjačke površine koje će se kositi (održavati), kositi će se od sredine prema van ili od jedne strane prema drugoj i u vrijeme kada neće biti gniježdenja kosca (*Crex crex* L.) i to u periodu od 15. kolovoza do 15. ožujka, tako da neće biti niti značajnih utjecaja na kosca kao jednu od ciljnih vrsta područja ekološke mreže.
- sokolarenje neće imati utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove jer će se mjera provoditi ciljano na određenu vrstu divljači.
- eventualni odstrjel divljači uz poštivanje svih zakonskih i podzakonskih akata vezanih za tu aktivnost neće imati utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove jer će se ciljano odstrjeljivati određena vrsta divljači.

5.3.3. Obrazac za izvješćivanje

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2021./ 31. 03. 2022.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2022./ 31. 03. 2023.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2023./ 31. 03. 2024.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2024./ 31. 03. 2025.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2025./ 31. 03. 2026.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2026./ 31. 03. 2027.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2027./ 31. 03. 2028.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2028./ 31. 03. 2029.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI													
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ	
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			M	Ž
1	2	grla											13
01. 04. 2029./ 31. 03. 2030.	jelen obični												
	jelen lopatar												
	srna obična												
	svinja divlja												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. 04. 2030./ 31. 03. 2031.	jelen obični											
	jelen lopatar											
	srna obična											
	svinja divlja											

6. MJERE ZAŠTITE DIVLJAČI

Članak 59. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači predviđa sljedeće mjere zaštite:

1. zabranu lova divljači osim izuzetaka propisanih Zakonom o lovstvu i ovim Pravilnikom;
2. provedbu preventivnih, dijagnostičkih, kurativnih i higijensko – zdravstvenih mjera radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke;
3. spašavanje divljači od elementarnih nepogoda;
4. poduzimanje preventivnih mjera kod izvođenja poljoprivrednih i drugih radova;
5. pravilan izbor i primjenu zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj i šumarskoj proizvodnji;
6. suzbijanje nezakonitoga lova.

Članak 49. Zakona o zaštiti životinja, Zaštita divljih životinja pronađenih izvan prirodnog staništa:

1. divlja životinja pronađena izvan prirodnog staništa smješta se u sklonište koje osigurava njezino vraćanje u prirodno stanište ako je to moguće
2. ako nije moguće vraćanje divlje životinje u prirodno stanište, životinja se prvo nudi najbližem lovoovlašteniku u skladu s posebnim propisima o lovstvu, a ako je najbliži lovoovlaštenik ne može prihvatiti nudi se zoološkom vrtu koji je opremljen za njezino primanje.
3. ako se divlja životinja ne može smjestiti u sklonište, a lovoovlaštenik ili zoološki vrt nisu životinju u mogućnosti primiti, životinja se može usmrtiti.
4. Način postupanja s divljim životinjama pronađenim izvan prirodnog staništa iz ovog članka propisuju općim aktima pravnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Provoditelj ovog Programa dužan je provoditi nadzor nad divljači i ostalim životinjskim vrstama. Sve propisane mjere se mogu izvršiti jedino stalnim nadzorom područja za kojeg je ovaj program izrađen, pri čemu se osobita važnost pridaje tzv. indirektnim čimbenicima opstanka divljači. Ti su čimbenici prikazani u točkama 2., 3., 4. i 5.

U slučaju da se pronađe bilo koja uginula jedinka potrebno je sukladno Pravilniku o stručnoj službi za provedbu lovnogospodarskih planova napraviti Zapisnik o šteti na divljači, koji je propisan spomenutim Pravilnikom. Lešina se dostavlja u veterinarsku stanicu, a ako se sumnja na neku bolest tad je veterinarska služba dužna propisati preventivne, dijagnostičke, kurativne i higijensko - zdravstvene mjere radi zdravstvene zaštite.

7. MJERE ZA SPRJEČAVANJE ŠTETA OD DIVLJAČI

Članak 60. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači predviđa sljedeće mjere za sprječavanje štete od divljači:

1. edukaciju i suradnju s vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta;
2. nabavljanje kemijskih, bioloških i biotehničkih zaštitnih sredstava te njihovu besplatnu raspodjelu vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta na njihov zahtjev;
3. zaštitu usjeva i nasada izgonom divljači te uporabom zaštitnih sredstava i plašila, koju su dužni provoditi vlasnici i korisnici površina izvan lovišta o vlastitom trošku;
4. uklanjanje poljoprivrednih usjeva do agrotehničkog roka;
5. smanjivanje broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta.

Edukaciju, nabavu zaštitnih sredstava, smanjivanje broja divljači, financira i provodi naručitelj izrade PZD-a (Grad Karlovac) u suradnji sa pravnom osobom za provođenje PZD-a koju određuje naručitelj PZD-a (Grad Karlovac).

Agrotehnički rokovi okvirno su određeni za svaku ratarsku kuturu zasebno i u ovisnosti su o vremenskim uvjetima te je nemoguće točno propisati rok za određenu kulturu.

Zahtjev za izradu ovog Programa je induciran počinjenim direktnim i indirektnim štetama koje čini divljač i povećanjem broja divljači na površinama na kojima je prema Zakonu o lovstvu zabranjeno ustanovljavanje lovišta.

Zbog navedenih okolnosti moraju se primjeniti mjere i zahvati kojima će se smanjiti brojnost populacije problematičnih vrsta, sukladno zakonskim regulativama.

Spomenuti ćemo neke od metoda suzbijanja povećane brojnosti divljači;

- ✓ **Protjerivanje divljači i uklanjanje gnijezda** - sukladno zakonskim aktima
- ✓ **Zvučni i vizualni efekti i plašila**
- ✓ **Kemijska sredstva - repelenti**
- ✓ **Postavljanje selektivnih zamki i klopki (živolovki)**
- ✓ **Hortikulturni i arborikulturni radovi**
- ✓ **Sokolarenje**
- ✓ **Uporaba vatrenog oružja (lov) – kada je ugrožena sigurnost i zdravlje. ljudi uz suglasnost MUP i svu potrebnu dokumentaciju za lov.**

Lov divljač može obavljati osoba koja ima važeću lovačku iskaznicu te važeći oružani list za oružje s kojim se obavlja lov uz ispunjeno važeće dopuštenje za lov divljači. Nakon obavljenog lova, lovcu se ispisiuje zapisnik o obavljenom lovu a divljač se nakon obavljenog lova smije izmješati jedino uz ispisanu potvrdu o podrijetlu divljači i njezinih dijelova, te ako se radi o visokoj divljači divljač je potrebno obilježiti i važećom markicom za obilježavanje krupne divljači.

Svake godine će se prema obvezi koju propisuje Program zaštite divljači, obavljati prebrojavanje i utvrđivanje brojnog stanja svih vrsta divljači i ostalih životinjskih vrsta na području za koji je izrađen ovaj Program.

Prilikom utvrđivanja štete od divljači na području obuhvata PZD-a, naručitelj izrade PZD-a sa svojom pravnom osobom (stručna služba) koja provodi PZD određuje metode kojima će se spriječiti daljnje štetno djelovanje divljači, mjere izlučenja (korištenje lovačkog oružja) provodit će se u koordinaciji sa nadležnom policijskom postajom na zahtjev Grada Karlovca.

Na području obuhvata ovog Programa u zoni koja je Prostornim planom određena kao građevinska zona, nije poželjno prisustvo bilo koje vrste divljači te će se na tom području uklanjati sve jedinke.

Površine ovog Programa mogu predstavljati relativno povoljna staništa za neke vrste divljači, ali u pojedinim slučajevima iste vrste mogu predstavljati izravnu ugrozu prema stanovništvu. Zbog toga se preporuča poštivati počela socijalnog kapaciteta, kao što je to slučaj i u drugim zemljama.

Sukladno tome preporučuju se sljedeći socijalni kapaciteti za površinu za koju je izrađen ovaj Program zaštite divljači:

• Jelen obični	0 grla
• Jelen lopatar	0 grla
• Srna obična	0 grla
• Svinja divlja	0 grla
• Jazavac	0 grla
• Mačka divlja	0 grla
• Kuna bjelica	0 grla
• Kuna zlatica	0 grla
• Dabar	0 grla
• Zec obični	10 grla
• Lisica	0 grla
• Čagalj	0 grla
• Tvor	0 grla
• Fazan	50 kljunova
• Trčka	40 kljuna
• Golub grivnjaš	40 kljunova
• Golub pećinar	30 kljunova
• Patka divlja	100 kljunova
• Vrana siva	50 kljunova
• Vrana gaćac	50 kljunova
• Čavka zlogodnjača	20 kljunova
• Svraka	20 kljunova
• Šojka	20 kljunova

Redukcija divljači obavljat će se u skladu s Protokolom za postupanje, koji će se donijeti u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, uz moguću stručnu pomoć Ministarstva nadležnog za poslove lovstva. Protokol treba donijeti najkasnije u roku 6 mjeseci od dana dobivanja suglasnosti ovog Programa zaštite divljači.

U slučaju naleta vozila na divljač, eventualna šteta ili odgovornost utvrđuje se prema Zakonu koji uređuje navedenu problematiku.

Zakonom o lovstvu i podzakonskim aktima, svaka izlučena divljač mora se unijeti u propisani obrazac PZD – 4, a ukoliko se radi o uginuću nužno je sastaviti Zapisnik o šteti na divljači. Stručna služba za provedbu ovog Programa zaštite divljači mora provoditi sve mjere sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu lova. **Popis svih Pravilnika koje je nužno znati i po kojima se provodi ovaj elaborat dan je u poglavlju Uvod, u popisu literature.**

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20...../ 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20...../ 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20...../ 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20...../ 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20...../ 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

PZD-4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
01. 04. 20..... / 31. 03. 20.....							

8. BRIGA O DRUGIM ŽIVOTINJSKIM VRSTAMA

Kroz razdoblje važenja Programa zaštite divljači utvrđuju se osnovne mjere brige o ostalim životinjskim vrstama u cilju očuvanja i poboljšanja prirodnih staništa divljači te održavanje biološko - ekoloških odnosa, uvažavajući mogućnost staništa te biološke zahtjeve divljači i ostalih životinjskih vrsta:

- stalno praćenje obitavanja drugih životinjskih vrsta unutar područja za koje je izrađen Program s ciljem evidentiranja pojave novih vrsta te utvrđivanja vremenskog intervala obitavanja sezonskih, odnosno prolaznih vrsta;
- stalno praćenje gniježđenja i leženja životinjskih vrsta te vođenja mladunčadi u cilju procjene njihova brojnog stanja i ostvarenog prirasta;
- stalno praćenje bioloških zahtjeva životinjskih vrsta u pogledu mjesta hranjenja i utvrđivanja izvora - podrijetla hrane;
- evidentiranje svake jedinke pojedinih vrsta divljači, za koju se okularno po ostacima ili tragovima utvrdi da je usmrćena po drugim životinjskim vrstama, bez obzira je li korištena za hranu ili ne;
- praćenje ponašanja i zdravstvenog stanja životinjskih vrsta i dojava nadležnim ustanovama o pojavi uginuća i nađenim primjercima uginulih životinjskih vrsta, uz evidentiranje uzroka uginuća na dojavu iste ustanove ili prema vlastitoj procjeni;
- sprječavanje uništavanja legla, odnosno gnijezda i jaja životinjskih vrsta te uništavanje mladunčadi ili odraslih primjeraka;
- pojavom nove vrste ili većeg broja pojedine životinjske vrste poslati zahtjev nadležnoj ustanovi za poduzimanjem odgovarajućih mjera u cilju sprječavanja štete od divljači.

9. PRIKAZ POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU PROGRAMA ZAŠTITE

U desetogodišnjem razdoblju, a u uvjetima gospodarenja staništem – Grad Karlovac, planirani su sljedeći **godišnji** troškovi za sprječavanje šteta od divljači.

VRSTA TROŠKA	CIJENA (kn)
Provođenje programa zaštite divljači <i>(terenski obilasci stručne službe, monitoring, dostava obrazaca za SLE, vođenje dokumentacije, organizacija izlučenja i zbrinjavanja otpada, izrada godišnjih planova, korespondencija sa nadležnim Ministarstvima)</i>	30.000,00
Nabava opreme i pomagala <i>(godišnje održavanje i popravci tehničkih pomagala, troškovi materijala-mamac za životovke i ostalo)</i>	9.000,00
Oprema za izvođače radova na izlučenju i transportni troškovi <i>(Direktni i indirektni troškovi stručne službe i terenskih radnika i naknada za izvođače radova i stručno osoblje, preventivne mjere i os.)</i>	5.000,00
Troškovi znanstveno – istraživačkog rada i školovanja te obuke <i>(Troškovi koji nastaju prilikom obuke izvođača, troškovi licence i os.)</i>	3.000,00
Ostali troškovi <i>(Marketing i komunikacija s medijima, izdavanje obavijesti i obilježavanje terena prilikom izvođenja radova, kancelarijski materijal i os.)</i>	3.000,00
UKUPNO	cca. 50.000,00

Budući da je moguće koristiti više metoda za suzbijanje šteta od divljači, provoditelju Programa je ostavljeno na izbor koju metodu će provoditi i sukladno tome koju opremu će nabavljati te vrste radova primjenjivati sukladno monitoringu tj. praćenju.

10. KRONIKA PROGRAMA ZAŠTITE DIVLJAČI

- štetan utjecaj važnijih elementarnih nepogoda;
- ostvareni prirast pojedine vrste divljači;
- stanje biljnih zajednica i životinjskih vrsta;
- dolazak i odlazak sezonskih vrsta;
- aktivnost stručne službe;
- štete od divljači te štete na divljači;
- pokusi za znanstvena istraživanja;
- antropogeni utjecaj;
- opažanja i nalazi rijetkih i strogo zaštićenih vrsta;
- ostalo.

11. PRILOZI PROGRAMU ZAŠTITE DIVLJAČI

- Akt o ustanovljenju područja za koje je izrađen Program;
- Zapisnik stručnoga povjerenstva za pregled Programa;
- Prethodna ocjena prihvatljivosti programa za ekološku mrežu;
- Suglasnost na Program zaštite divljači;
- Karta zaštićenih područja za područje obuhvata Programa;
- Karta ekološke mreže za područje obuhvata Programa;
- Topografska karta u mjerilu 1:10 000;